

Sprawozdanie finansowe
GRUPY ELZAB

za okres

od 01.01.2019 r.

do 31.12.2019 r.

Spis treści

Dział I	
Wprowadzenie do skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego	3
Dział II	
Sprawozdanie finansowe Grupy ELZAB	26

DZIAŁ I WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ELZAB

a) Charakterystyka Grupy ELZAB

Podmioty, w których ELZAB S.A. posiadała udziały wg stanu na 31.12.2019 r.:

Podmioty zależne:	- ELZAB HELLAS SPV Sp. z o. o., - ELZAB HELLAS S.A.
Podmiot stowarzyszony	- Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.
Pozostałe podmioty	- Clou Sp. z o.o.

W dniu 10.05.2019 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie uchwaliło podwyższenie kapitału zakładowego z kwoty 117 942 tys. zł do kwoty 118 322 tys. zł. Nowo utworzone udziały w kapitale zakładowym Comp Centrum Innowacji sp. z o.o. zostały przeznaczone do objęcia przez ELZAB S.A. i zostały opłacone w całości wkładem pieniężnym. ELZAB S.A. objął 380 nieuprzywilejowanych udziałów, o wartości nominalnej 1 tys. zł za każdy udział. Przedmiotowe podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w dniu 03.06.2019 r. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Do dnia rejestracji podwyższenia Spółka ELZAB S.A. posiadała 58.641 udziałów co dawało 49,72% w kapitale Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. Po podwyższeniu kapitału zakładowego ELZAB S.A. posiada 59.021 udziałów, co daje 49,88 % w kapitale zakładowym Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.

W dniu 01.10.2019 r. ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o. zasilila kapitał spółki ELZAB HELLAS S.A. w wysokości 1 tys. euro. Dopłata wynikała ze zmiany przepisów dotyczących wysokości kapitału zakładowego.

W dniu 19.12.2019 r. Spółka ELZAB S.A. zbyła 2 udziały w kapitale zakładowym Spółki INKUBATOR B+R Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrze przy ul. Elzab 1, na rzecz Spółki SWP Invest Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Mariackiej 7/5, zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS 0000626587. Na dzień publikacji raportu rocznego Spółka ELZAB S.A. nie posiada żadnych udziałów w kapitale zakładowym Spółki Inkubator B+R Sp. z o.o.

W dniu 20.12.2019 r. Spółka ELZAB S.A. zbyła 7.000 udziałów w kapitale zakładowym Spółki Elzab Soft Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrze przy ul. Elzab 1 na rzecz Spółki B2B Soft s.r.o z siedzibą w Czeskim Cieszynie adres: Hlavní triada 87/2, wpisana do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Ostrawie, pod numerem 80759, Regon 08771961. Na dzień publikacji raportu rocznego Spółka ELZAB S.A. nie posiada żadnych udziałów w kapitale zakładowym Spółki Elzab Soft Sp. z o.o. Wyniki Spółki ELZAB SOFT Sp. o.o. zostały objęte konsolidacją za cały 2019 r.

Charakterystyka jednostki dominującej:

Nazwa Spółki dominującej: Zakłady Urządzeń Komputerowych ELZAB S.A.,
ul. ELZAB 1, 41-813 Zabrze.

Biura Handlowe spółki dominującej:

Spółka posiada 3 biura handlowe: w Warszawie, ul. Taborowa 14, we Wrocławiu, ul. Słubicka 22 oraz w Suchym Lesie k/ Poznania, ul. Akacjowa 4.

Grupa Kapitałowa ELZAB
Dział I Wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
31.12.2019 r. (w tys. PLN)

Spółka prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, związanej aktem notarialnym w dniu 16 listopada 1992 roku przed notariuszem Pawłem Błaszczykiem w Warszawie (Repertorium A Nr 12245). Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Rejestrowy w Gliwicach pod numerem KRS 0000095317.

Podstawowym przedmiotem działalności spółki dominującej wg klasyfikacji PKD 26.20.Z jest "Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych".

Zgodnie z MSR 27 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe musi obejmować wszystkie jednostki zależne.

b) Wskazanie czasu trwania emitenta i jednostek z grupy kapitałowej, jeżeli jest oznaczony.

Jednostka dominująca ELZAB S.A. oraz pozostałe podmioty Grupy ELZAB zostały utworzone na czas nieoznaczony, z wyjątkiem Spółki prawa greckiego ELZAB HELLAS SA, która została utworzona na 50 lat.

c) Wskazanie okresów, za które prezentowane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe i porównywalne skonsolidowane dane finansowe

W raporcie prezentowane są sprawozdania finansowe za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. i porównywalny okres poprzedniego roku tj. od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej dane prezentowane są wg stanu na 31.12.2019 r. i na 31.12.2018 r.

Rokiem obrotowym Grupy ELZAB oraz spółek zależnych jest rok kalendarzowy.

Wszystkie podmioty Grupy ELZAB sporządzają sprawozdania finansowe na taki sam dzień bilansowy.

d) zatwierdzenie sprawozdania finansowego do publikacji

W dniu 20.03.2020 r. Zarząd ZUK ELZAB S.A. podjął uchwałę o zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2019 r. do publikacji.

e) informacje dotyczące składu osobowego Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W skład Zarządu Spółki na dzień 31.12.2019 r. wchodził:

Krzysztof Urbanowicz – Prezes Zarządu

Jerzy Popławski – Wiceprezes Zarządu

W 2019 r. skład Zarządu nie uległ zmianie.

Prokurenci:

Małgorzata Kaczmarska – Dyrektor ds. Finansowych

Lucyna Tumas – Dyrektor Operacyjny

Zarząd ELZAB S.A. na mocy uchwały Zarządu nr 20/2019 z dnia 08.08.2019 r. udzielił prokury Pani Lucynie Tumas zajmującej stanowisko Dyrektora ds. Operacyjnych. Udzielona prokura obejmuje umocowanie do dokonywania czynności wspólnie z członkiem zarządu. Prokura udzielona została od dnia 08.08.2019 r.

W dniu 29.03.2019 r. Spółka otrzymała rezygnację Pana Dariusza Bizackiego z funkcji Prokurenta Spółki ze skutkiem na dzień 29.03.2019 r. Nie wskazano przyczyny rezygnacji.

W skład Rady Nadzorczej na dzień publikacji raportu wchodzili:

Grzegorz Należyty – Przewodniczący Rady Nadzorczej
Jarosław Wilk – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Wawer – Sekretarz Rady Nadzorczej
Jerzy Kotkowski – Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Morawski - Członek Rady Nadzorczej
Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej

W 2019 r. skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 28 czerwca 2019 r. powołało w/w członków w skład Rady Nadzorczej na kolejną 3-letnią wspólną kadencję. W dniu 04.07.2019 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwały dotyczące wyboru Prezydium Rady Nadzorczej oraz Prezydium Komitetu Audytu które nie uległy zmianie.

W skład Komitetu Audytu na dzień publikacji byli powołani:

Kajetan Wojnicz – Przewodniczący Komitetu Audytu Rady Nadzorczej
Grzegorz Należyty – Wiceprzewodniczący Komitetu Audytu Rady Nadzorczej
Andrzej Wawer – Sekretarz Komitetu Audytu Rady Nadzorczej

f) Wskazanie, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez emitenta i jednostki grupy kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności,

Sprawozdanie finansowe za 2019 r. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej. W ocenie Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości, co wynika z analiz Zarządu, a w szczególności z analizy płynności finansowej, którą Zarząd uznał za istotne ryzyko kontynuacji działalności.

Na dzień bilansowy tj. 31.12.2019 sprawozdanie finansowe wykazuje dodatnią wartość kapitału obrotowego netto w wysokości 7 341 tys. zł.

W zakresie zarządzania krótkoterminowymi deficytami kapitału obrotowego Zarząd ELZAB S.A. wykorzystuje m.in kredyty w rachunku bieżącym (łącznie dostępny limit to 14 mln PLN, docelowo 12 mln zł począwszy od kwietnia 2020 r.) oraz faktoring (12 mln PLN). Spółka uzyskała zgodę Zarządu COMP S.A. na przedłużenie terminu spłaty pożyczek na podstawie odrębnych aneksów oraz na konwersję zobowiązań handlowych na pożyczkę.

Dodatkowo Zarząd ELZAB S.A. przewiduje, że w związku ze zmianami dotyczącymi przepisów podatkowych, ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Prawo o miarach i wprowadzeniem kas online, spółka będzie w latach 2020-2022 generowała dodatnie przepływy operacyjne. Prowadzona jest także bieżąca analiza zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia.

Ponadto ryzyko płynności finansowej wraz z innymi ryzykami działalności Grupy ELZAB zostały szczegółowo ujawnione w notcie nr 25.

g) Wskazanie, czy w przedstawionym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub porównywalnych skonsolidowanych danych finansowych dokonano korekt wynikających z zastrzeżeń w opiniach podmiotów uprawnionych do badania o skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych lub sprawozdaniach finansowych za lata, za które prezentowane są skonsolidowane

sprawozdanie finansowe i porównywalne skonsolidowane dane finansowe,

Sprawozdania finansowe za 2019 r. Spółek ELZAB SOFT Sp. z o.o. i ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o. nie podlegały przeglądowi przez niezależnego biegłego rewidenta. Sprawozdanie finansowe ELZAB HELLAS S.A. podlegało przeglądowi przez niezależnego biegłego rewidenta. Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania Grupy Elzab za okres 01.01.2019-31.12.2019 r. nie zawiera zastrzeżeń.

h) Zestawienie oraz objaśnienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym i porównywalnych danych finansowych, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi rocznymi sprawozdaniami finansowymi

Nie dotyczy.

Przekształcenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie podlegało przekształceniu i nie wprowadzono zmian będących wynikiem korekt z tytułu zmian zasad rachunkowości.

i) Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2019

- MSSF 16 „Leasing”,

Emitent oraz Grupa Kapitałowa po przeanalizowaniu wszystkich umów, zidentyfikowali umowy, które spełniają definicje leasingu z MSSF 16, a nie zostały wcześniej wprowadzone do sprawozdania finansowego. Szczegółowa informacja znajduje się poniżej.

- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”,
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”,
- Zmiany do różnych standardów wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017,
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”,
- Interpretacja KIMSF 23 „Ujęcie niepewności w podatku dochodowym”.

Wymienione standardy oraz zmiany do standardów poza MSSF 16 nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane, ale jeszcze nie weszły w życie

- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” nie zatwierdzony w UE; obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie,
- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”, nie zatwierdzony w UE; obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach

stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”, nie zatwierdzone w UE; termin obowiązywania nie został ustalony,

- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych, nie zatwierdzone w UE; obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” – obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych MSSF, zatwierdzone w UE w dniu 29 listopada 2019 r.; obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie.
- Zmiany do MSSF 9 „instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: **ujmowanie i wycena**” oraz MSSF 7 „**Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji**” – Reforma Referencyjnej Sropy Procentowej – zatwierdzone w EU w dniu 15 stycznia 2020 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),

Emitent oraz Grupa Kapitałowa są w trakcie oceny wpływu powyższych standardów i interpretacji na zastosowane zasady (politykę) rachunkowości.

Emitent oraz Grupa Kapitałowa nie podjęli decyzji o wcześniejszym zastosowaniu żadnego standardu i interpretacji wraz ze zmianami, które zostały opublikowane, ale nie weszły w życie.

Wdrożenie MSSF 16

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 *Leasing* („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 *Leasing*, KIMS F 4 *Ustalenie, czy umowa zawiera leasing*, SKI 15 *Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne* oraz SKI 27 *Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu*. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Grupa jest leasingobiorcą w przypadku umów najmu powierzchni biurowych oraz samochodów. Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmienną względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd dokonał oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

MSSF 16 obowiązuje w Grupie od dnia 1 stycznia 2019 roku i obejmuje okres późniejszy. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16. W związku z MSSF 16 Grupa wprowadziła do ksiąg z dniem 01.01.2019 r. dwa składniki aktywów trwałych z tytułu prawa do ich użytkowania oraz zobowiązanie finansowe z tytułu najmów, które odzwierciedla wysokość przyszłych opłat.

Wpływ dokonanego wdrożenia MSSF 16 jest następujący (w tys. zł):

	Stan na 1.01.2019	Zwiększenia	Zmniejszenia	Amortyzacja	stan na 31.12.2019
Prawa do użytkowania w podziale na klasy aktywów	0				0
Nieruchomości gruntowe					0
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	0				0
Budynki i budowle	1 558	48	239	478	889
Urządzenia techniczne i maszyny	789			272	517
Środki transportu	0				0
Inne środki trwałe	0				0
Razem	2 347	48	239	750	1 406

Do przeliczenia umów najmu przyjęto:

- okres na który umowa została zawarta a w przypadku gdy umowa zawarta jest na czas nieokreślony - 3 lata,
- stopy dyskontowe
 - w przypadku wynajmu biur, budynków i magazynów w Warszawie – 3%
 - w przypadku wynajmu biur, budynków i magazynów poza Warszawą – 3,5%
 - dla maszyn produkcyjnych 2,8%

Wysokość miesięcznej amortyzacji z tytułu prawa do użytkowania wynajmowanych nieruchomości oraz maszyn produkcyjnych wynosi ok 63 tys. zł. Naliczone miesięczne odsetki, jako część opłaty za najem będzie miała tendencję spadkową, w miarę spłaty kapitału.

j) opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów, ustalenia wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego i skonsolidowanych danych porównywalnych,

1. Informacje wstępne

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy ELZAB za 2019 r. zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem aktualizacji wyceny niektórych aktywów trwałych i instrumentów finansowych. Najważniejsze zasady rachunkowości przedstawione zostały poniżej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2019 r. oraz za 2018 r. sporządzone zostało z uwzględnieniem zasad MSSF, w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Sprawozdanie finansowe uwzględnia również wymogi Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29.03.2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 757).

ELZAB S.A., jako podmiot dominujący oraz spółki zależne do prowadzenia ksiąg rachunkowych, polityki

rachunkowości oraz sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych stosują reguły określone w MSR/MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Podstawowym wzorem sprawozdawczości Grupy ELZAB stosowanym do segmentów jest segment branżowy natomiast segment geograficzny jest segmentem uzupełniającym.

Segment branżowy to dający się wyodrębnić obszar jednostki gospodarczej, w ramach którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług, który podlega ryzykom i charakteryzuje się zwrotem z poniesionych nakładów innym niż pozostałe segmenty branżowe.

Działalność Grupy ELZAB jest jednorodna, prowadzona w zakresie produkcji i sprzedaży urządzeń elektronicznych oraz zakupionych towarów w celu ich dalszej odsprzedaży. Sprzedaż materiałów stanowi ściśle uzupełnienie podstawowej oferty Grupy ELZAB. Świadczone usługi obejmują głównie usługi serwisowe i szkoleniowe związane z ofertą handlową Spółki. Produkty Grupy ELZAB oferowane do sprzedaży charakteryzują się podobnym procesem produkcyjnym. W zakresie sprzedaży stosuje się podobne metody dystrybucji oraz sprzedaży usług do określonej grupy odbiorców.

W związku z powyższym Grupa ELZAB całą swoją działalność zalicza do jednego segmentu branżowego – elektronicznego, w ramach, którego rozróżnia się urządzenia fiskalne, wagi i urządzenia automatycznej identyfikacji oraz systemy sprzedaży, usług IT i pozostałych urządzeń.

Segment geograficzny to dający się wyodrębnić obszar działalności jednostki gospodarczej, w ramach którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług w określonym środowisku gospodarczym, który podlega ryzykom i charakteryzuje się zwrotem z poniesionych nakładów odmiennym od tych, które są właściwe dla innych obszarów działających w różnych środowiskach gospodarczych.

Grupa ELZAB działa głównie na terenie Polski, której regiony z uwagi na bliskość lokalizacji, podobne warunki ekonomiczne i zakres ryzyk należy uznać w znacznej mierze za jednorodne. Dla celów zarządczych definiowana jest wartość sprzedaży realizowanej na terytorium Polski oraz na rynkach zagranicznych.

Ważne oszacowania i założenia księgowo

Sporządzenie sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF wymaga od Zarządów spółek zastosowania pewnych szacunków księgowych i przyjęcia założeń, co do przyszłych zdarzeń, które mogą wywierać wpływ na wartość aktywów i zobowiązań bieżących w przyszłych sprawozdaniach finansowych. Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie, oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu, doświadczeniach historycznych i oczekiwaniach, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Niemniej jednak mogą one zawierać pewien margines błędu i rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

Główne założenia i szacunki, które są znaczące dla Sprawozdania Finansowego obejmują:

- Test na utratę wartości posiadanych aktywów;
- Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne – odpisy amortyzacyjne;
- Rezerwy na zobowiązania;
- Koszty świadczeń pracowniczych
- Oszacowanie rezerw na gwarancje;
- Realizowalność aktywów z tytułu podatku odroczonego;
- Odpisy aktualizujące wartość należności;
- Odpisy aktualizujące wartość zapasów;
- Rozpoznawanie przychodów w umowach wieloelementowych oraz umowach typu sprzedaży ze wstrzymaną dostawą

Opisy założeń w stosunku do powyższych elementów sprawozdania finansowego, zostały wskazane w częściach szczegółowych niniejszego wprowadzenia.

Korekta błęd

Błędy mogą dotyczyć ujęcia, wyceny, prezentacji lub ujawnień informacji dotyczących poszczególnych elementów sprawozdania finansowego.

Błędy wykryte na etapie sporządzania sprawozdania finansowego Grupa koryguje w danym sprawozdaniu finansowym. Błędy wykryte w okresach następnym są korygowane poprzez skorygowanie danych porównawczych prezentowanych w sprawozdaniach finansowych okresu, w którym wykryto błąd. Grupa koryguje błędy poprzednich okresów stosując podejście retrospektywne i retrospektywne przekształcenie danych, o ile jest to wykonalne w praktyce, kierując się jednocześnie zasadą istotności.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym zostały poniesione. W przypadku, gdy koszty finansowania zewnętrznego, można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się je jako część ceny nabycia lub koszt wytworzenia tego składnika aktywów (MSR 23).

2. Aktywa trwale

Rzeczowe aktywa trwale obejmują środki i nakłady na środki trwałe w budowie, które utrzymywane są w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umów najmu lub w celach administracyjnych o przewidywanym okresie wykorzystania dłuższym niż 1 rok, z których wg przewidywań Grupa osiągnie w przyszłości korzyści ekonomiczne. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również przekazane zaliczki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych.

Do ustalania wartości bilansowej oraz ustalania odpisów amortyzacyjnych i aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych stosuje się postanowienia MSR 16 (*Rzeczowe aktywa trwale*) oraz MSR 36 (*Utrata wartości aktywów*).

Rzeczowe aktywa trwale obejmują:

- budynki, budowle
- maszyny i urządzenia
- środki transportu
- pozostałe środki trwałe
- grunty
- maszyny i urządzenia w budowie wymagające montażu oraz środki trwałe w budowie

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie w momencie wprowadzania jako składnik aktywów wyceniane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia.

Cenę nabycia stanowi cena zakupu z faktury dostawcy powiększona o koszty związane z zakupem do dnia przekazania środka trwałego do użytkowania (np. koszty transportu, załadunku, wyładunku, ubezpieczenia w transporcie, montażu, instalacji i uruchomienia, opłat notarialnych, cło i podatki).

Za koszt wytworzenia uważa się wartość, w cenach nabycia, zużytych do wytworzenia środka trwałego

rzeczowych składników majątku, usług obcych, kosztów wynagrodzeń i innych kosztów dających się przyporządkować do wartości wytworzonego środka trwałego poniesionych do dnia przekazania środka trwałego do użytkowania.

Do wartości początkowej zalicza się również uzasadnioną część kosztów finansowania zewnętrznego zgodnie z wytycznymi MSR 23.

Koszty modernizacji uwzględnia się w wartości bilansowej środków trwałych wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tego tytułu nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych dla Grupy, a koszty poniesione na modernizację można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki ponoszone na naprawę i konserwację środków trwałych odnosi się w ciężar wyniku finansowego w okresach sprawozdawczych, w których zostały poniesione.

Grunty nie podlegają amortyzacji.

Środki trwałe są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności. Amortyzację nalicza się metodą liniową, od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do użytkowania.

Na dzień bilansowy środki trwałe wykazywane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy dokonane z tytułu trwałej utraty wartości.

Grupa przyjęła następujące okresy użytkowania dla poszczególnych grup środków trwałych:

- budynki, budowle – od 10 do 40 lat,
- maszyny i urządzenia - od 2 do 20 lat,
- środki transportu – od 2,5 do 8 lat,
- pozostałe środki trwałe – od 2 do 10 lat.

ELZAB S.A. przyznane drogą administracyjną prawo wieczystego użytkowania gruntów prezentuje pozabilansowo, ponieważ w treści decyzji nie został zawarty warunek przeniesienia tytułu prawnego na Spółkę. W przypadku nabycia takich praw na rynku wtórnym prezentowane są one jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie przewidywanego ich użytkowania.

- amortyzuje się w 100% w momencie przekazania ich do użytkowania, jeśli ich wartość początkowa jest wyższa niż 1 000,00 zł i niższa niż 10 000,00 zł,
- odnosi się w 100% w koszty zużycia materiałów w momencie przekazania ich do użytkowania, jeśli ich wartość początkowa nie przekracza 1.000,00 zł. Ewidencja ilościowa tych środków trwałych prowadzona jest na koncie pozabilansowym,

Amortyzacja środków trwałych odnoszona jest w koszty działalności podstawowej poza amortyzacją dzierżawionych powierzchni, która odnoszona jest w pozostałe koszty operacyjne.

Grupa dokonuje okresowej, nie później niż na koniec roku obrotowego, weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych, wartości końcowej i metody amortyzacji, a konsekwencje zmian tych szacunków uwzględniane są w następnym i kolejnych latach obrotowych (prospektywnie).

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Zasady stosowane przy ustalaniu utraty wartości przedstawiono w dalszym akapicie poświęconym temu tematowi. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, odpowiednio saldem jako zysk lub strata ze zbycia w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Wartości niematerialne obejmują aktywa, które nie posiadają postaci fizycznej, są możliwe do zidentyfikowania, pozostają pod kontrolą jednostki w wyniku zdarzeń zaistniałych w przeszłości oraz, z których wg przewidywań Grupa osiągnie w przyszłości korzyści ekonomiczne.

Składnik wartości niematerialnych ujmuje się wtedy i tylko wtedy gdy jest prawdopodobne, że jednostka gospodarcza osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

W przyszłości korzyści ekonomiczne osiągnane ze składnika wartości niematerialnych mogą obejmować przychody ze sprzedaży produktów lub usług, oszczędności kosztów lub inne korzyści wynikające z używania składnika aktywów przez jednostkę gospodarczą.

Do ustalania wartości na moment początkowego ujęcia, ustalania odpisów amortyzacyjnych i aktualizujących stosuje się postanowienia MSR 38 (*Wartości niematerialne*) i 36 (*Utrata wartości aktywów*).

Wartości niematerialne obejmują:

- wartości niematerialne powstałe w wyniku prowadzenia przez Grupę we własnym zakresie prac rozwojowych, po spełnieniu następujących warunków:
 - istnieje możliwość ukończenia pracy rozwojowej, tak aby nadawała się do użytkowania lub sprzedaży,
 - istnieją możliwe do udowodnienia przesłanki zamiaru ukończenia pracy rozwojowej oraz jej użytkowania lub sprzedaży,
 - praca rozwojowa będzie mogła być użytkowana lub sprzedana,
 - znany jest sposób w jaki praca rozwojowa będzie wytwarzała prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne (istnienie rynku na produkty powstające dzięki pracy rozwojowej lub na samą pracę rozwojową),
 - dostępne są środki techniczne i finansowe, niezbędne do ukończenia pracy rozwojowej oraz jej użytkowania lub sprzedaży,
 - istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów na pracę rozwojową.

W/w kryteria stosuje się wobec nakładów początkowych i kosztów ponoszonych w terminie późniejszym.

- inne wartości niematerialne - autorskie prawa majątkowe i pokrewne do praw majątkowych, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych i licencji, know-how.

Nakłady na prace badawcze i prace rozwojowe niespełniające w/w warunków ujmowane są w ciężar wyniku bieżącego okresu.

Wartości niematerialne w momencie wprowadzania jako składnik aktywów wyceniane są w koszcie wytworzenia lub w cenie nabycia.

Za koszt wytworzenia uważa się wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio podporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo. Do kosztów wytworzenia wartości niematerialnych zaliczane są: materiały i usługi wykorzystywane lub zużyte przy wytwarzaniu składnika wartości niematerialnych, koszty świadczeń pracowniczych, uzasadnione koszty finansowania zewnętrznego i inne koszty bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Cenę nabycia stanowi cena zakupu uwzględniająca cło importowe, podatki zawarte w cenie niepodlegające odliczeniu, oraz inne nakłady związane z przygotowaniem składnika wartości niematerialnych do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wykazywane są wg kosztu wytworzenia lub ceny nabycia po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy dokonane z tytułu trwałej utraty wartości.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się metodą liniową od 2 do 10 lat dla kosztów prac rozwojowych oraz innych wartości niematerialnych.

Amortyzacja wartości niematerialnych odnosi się do bieżących kosztów działalności podstawowej Grupy. Grupa dokonuje okresowej, nie później niż na koniec roku obrotowego, weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych, wartości końcowej i metody amortyzacji, a konsekwencje zmian tych szacunków uwzględniane są w następnym i kolejnych latach obrotowych (prospektywnie).

W przypadku wystąpienia wartości firmy nie podlega ona odpisom amortyzacyjnym. Wartość firmy podlega corocznym testom na utratę wartości. Dokonane odpisy wartości firmy odnoszone są w koszty finansowe Grupy i nie podlegają odwróceniu.

Wartości niematerialne i prawne o wartości niższej niż 10 000 zł, z uwagi na nieistotność, mogą obciążać koszty bieżącego okresu lub być jednorazowo umorzone.

Utrata wartości aktywów trwałych i wartości niematerialnych oprócz wartości firmy.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Następuje to wówczas, kiedy Grupa nabierze dostatecznej pewności, że dany składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości oczekiwanych korzyści ekonomicznych lub przyniesie znacząco niższe.

Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

Odpisów dokonuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych okresu, kiedy stwierdzono trwałą utratę wartości, nie później niż na koniec roku obrotowego

Jeśli Grupa z dostateczną pewnością stwierdzi ustanie przyczyny, z powodu której dokonała odpisu aktualizującego wartość środka trwałego lub składnika wartości niematerialnych, przeprowadza odwrócenie uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego w części bądź w całości, poprzez uznanie pozostałych przychodów operacyjnych.

Leasing

Umowa leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie korzyści z tytułu korzystania przysługują Grupie, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Każdą opłatę leasingową dzieli się na kwotę pomniejszającą saldo zobowiązania i kwotę kosztów finansowych w taki sposób, aby utrzymywać stałą stopę w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Element odsetkowy raty leasingowej ujmuje się w kosztach finansowych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres leasingu. Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania podobnych aktywów własnych z uwzględnieniem wartości końcowej.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i korzyści z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny. Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu

operacyjnego po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy (finansującego) rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

3. Aktywa finansowe

Grupa zalicza swoje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite.

W Grupie obecnie występują następujące kategorie:

Pozycja w sprawozdaniu	Kategoria wg MSSF 9
Udziały w jednostkach stowarzyszonych	Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej
Udziały w pozostałych jednostkach	Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej
Należności handlowe	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Należności pozostałe	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Pożyczki udzielone	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Należności z tytułu leasingu	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Obligacje	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Środki pieniężne	Aktywa finansowe wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Instrumenty pochodne – kontrakty terminowe	Aktywa/zobowiązania wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Kredyty bankowe	Zobowiązania wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Pożyczki	Zobowiązania wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Zobowiązania z tytułu leasingu	Zobowiązania wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Zobowiązania handlowe	Zobowiązania wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu
Pozostałe zobowiązania finansowe	Zobowiązania wyceniane w wartości zamortyzowanego kosztu

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie albo jest instrumentem pochodnym nie stanowiącym instrumentu zabezpieczającego,
- aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli zezwala na to MSR 39.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, bez intencji zaklasyfikowania tych należności do przeznaczonych do obrotu.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności wykazuje się w bilansie w pozycji „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niestanowiące instrumentów pochodnych instrumenty finansowe wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do tej kategorii zaliczane są udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmują się na dzień przeprowadzenia transakcji – tj. na dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmują się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, za wyjątkiem inwestycji zaliczanych do kategorii wyceniane w wartości godziwej dochodów przez wynik finansowy, które ujmowane są początkowo w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji.

Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej i nie posiadają one ustalonego terminu wymagalności, wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Należności i pożyczki oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Skutki wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmują się w wyniku finansowym okresu w którym powstały. Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w innych składnikach pełnego dochodu za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz tych zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych. W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do „dostępnych do sprzedaży”, łączne dotychczasowe zyski i straty uprzednio ujęte w innych składnikach pełnego dochodu ujmują się w wyniku finansowym.

Wartość godziwa inwestycji, dla których istnieje aktywny rynek, wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli nie istnieje aktywny rynek dla aktywów finansowych (lub jeśli papiery wartościowe są nienotowane), Grupa ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny, które obejmują wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modeli wyceny powszechnie stosowane na rynku, dostosowane do konkretnej sytuacji wystawcy.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w innych składnikach pełnego dochodu – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w wyniku finansowym – wyłącza się z innych składników pełnego dochodu i ujmują w wyniku finansowym. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmują się jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia straty. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w wyniku finansowym a dotyczące instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z wynikiem finansowym.

Jeżeli występują przesłanki wskazujące na utratę wartości nienotowanych instrumentów kapitałowych, które są wyceniane w cenie nabycia (ze względu na brak możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej), kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywa, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej

stopy zwrotu podobnych aktywów finansowych. Odpisu takiego nigdy nie odwraca się.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej).

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w wyniku finansowym. Odwrócenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. W wyniku odwrócenia odpisu wartość bilansowa aktywów finansowych nie może przekraczać wysokości zamortyzowanego kosztu, jaki zostałyby ustalony gdyby uprzednio nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmuje się w wyniku finansowym.

4. Aktywa obrotowe

Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku. Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, nie wyższym jednak od cen sprzedaży netto. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, kosztów podatków oraz kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów gotowych, materiałów i usług. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się opusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje.

Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Na koszty przetworzenia zapasów składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak bezpośrednia robocizna i koszt materiałów. Na koszt wytworzenia składają się także systematycznie przypisane, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów na gotowe wyroby. Stałymi pośrednimi kosztami produkcji są te pośrednie koszty produkcji, które pozostają stosunkowo niezmiennie niezależnie od wielkości produkcji, takie jak koszty amortyzacji, utrzymania budynków i wyposażenia zakładu oraz produkcyjne (wydziałowe) koszty zarządzania i administracji. Zmiennymi pośrednimi kosztami produkcji są te pośrednie koszty produkcji, które zmieniają się bezpośrednio lub prawie bezpośrednio wraz ze zmianą wielkości produkcji, takie jak pośrednie koszty materiałów i robocizny.

Do ustalania kosztów rozchodu zapasów Grupa stosuje metodę średniej ważonej.

Na koniec okresu sprawozdawczego wycena zapasów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny. Odpisy aktualizujące wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, ujmowane są w działalności podstawowej. Zapasy towarów, materiałów i produktów gotowych do września 2012 r. były obejmowane odpisem aktualizującym, według indywidualnej oceny możliwości ich zużycia lub odsprzedaży i ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Od września 2012 r. Grupa stosuje zasadę wiązania okresu pochodzenia zapasu z ustalonym % przeszacowania. Statystyczne przeszacowanie zapasów dokonywane jest kwartalnie.

Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności

Należności handlowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej a następnie wycenia w wysokości zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej pomniejszonego o odpisy aktualizujące. W przypadku należności z terminem płatności do 12 miesięcy efekt dyskonta jest pomijany. Pozostałe należności są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty. Ustalenie odpisów aktualizujących wartość należności następuje w chwili, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności a okres przeterminowania wynosi powyżej 150 dni.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość należności dla konkretnych kontrahentów po uprzedniej ich analizie z uwzględnieniem przesłanek co do realności zapłaty. Grupa może również tworzyć odpisy aktualizujące zbiorczo na liczne ale małe kwoty należności. Decyzje o objęciu odpisem aktualizującym należności podejmuje Zarząd na wniosek Menedżera Kredytów. Odpis aktualizujący należności prezentowany jest w pozycji kosztów sprzedaży. Rozwiązanie wartości odpisu aktualizującego skutkuje zmniejszeniem kosztów sprzedaży. Prezentacja odpisów aktualizujących w sprawozdaniu z całkowitych dochodów następuje per saldem odpowiednio w ramach kosztów sprzedaży działalności podstawowej.

Środki pieniężne

Środki pieniężne obejmują aktywa w formie krajowych środków płatniczych i walut obcych w kasie i na rachunkach bankowych.

Krajowe środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej.

Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień bilansowy środków pieniężnych wyrażonych w walutach ujmuje się następująco:

- dodatnie różnice kursowe zalicza się do przychodów finansowych,
- ujemne różnice kursowe zalicza się do kosztów finansowych.

Środki pieniężne na rachunkach bankowych wykazywane są łącznie z odsetkami, które odnoszone są w przychody finansowe.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne

Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeśli poniesione wydatki dotyczą okresów następujących po okresie, w którym takie wydatki poniesiono.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Grupa klasyfikuje aktywa trwale do zbycia (lub grupę aktywów do zbycia) jako przeznaczone do sprzedaży (*MSSF 5 Aktywa przeznaczone do sprzedaży*) jeżeli uzna, że ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie w prowadzonej działalności gospodarczej. Warunek ten uznaje się za spełniony wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowego zbycia. Sklasyfikowanie aktywów trwałych do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Grupy do zakończenia transakcji sprzedaży w czasie jednego roku od dnia zmiany klasyfikacji aktywów trwałych.

Wydłużenie okresu potrzebnego na sfinalizowanie transakcji sprzedaży nie wyklucza klasyfikacji składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonego do sprzedaży, jeśli opóźnienie zostało spowodowane przez zdarzenia lub okoliczności znajdujące się poza kontrolą jednostki oraz gdy istnieje wystarczający dowód, że jednostka jest zdecydowana wypełnić swój plan sprzedaży składnika aktywów (lub grupy do zbycia).

W stosunku do aktywów przeznaczonych do zbycia zaprzestaje się dokonywania odpisów amortyzacyjnych. Grupa wycenia składnik aktywów trwałych (lub grupę aktywów do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w kwocie niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowana jest w osobnej pozycji aktywów obrotowych. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań krótkoterminowych.

Na dzień bilansowy Grupa nie posiada aktywów przeznaczonych do zbycia.

5.Kapitały

Na kapitał własny Grupy składają się:

- kapitał zakładowy (akcyjny) -kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości wykazywanej w statucie jednostki dominującej i Krajowym Rejestrze Sądowym,
- kapitał zapasowy - kapitał zapasowy w kwocie odpowiadającej kapitałowi zapasowemu podmiotu dominującego dzieli się na dwie kategorie:
 - kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej – na ten kapitał przekazywane są nadwyżki osiągnięte przy emisji, pomniejszone o koszty poniesione w związku z emisją akcji,
 - kapitał zapasowy – tworzy się z odpisów zysku za kolejne lata obrotowe w wysokości i według zasad określonych w Kodeksie Spółek Handlowych,
- kapitał rezerwowy - tworzony na cele określone przez Grupę,
- akcje własne - akcje własne to wartość skupionych przez Spółkę dominującą akcji własnych w celu umorzenia i w celu odsprzedaży lub innym celu związanym z realizacją strategii Spółki (wartość skupionych akcji własnych pomniejsza kapitał własny Spółki),
- różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek konsolidowanych sporządzających sprawozdania finansowe w walucie funkcjonalnej innej niż waluta spółki dominującej,
- zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych),
 - wynik finansowy bieżącego roku obrotowego.

6.Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy, gdy istnieje aktualny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych, powstania prawdopodobnego do zapłaty zobowiązania. Musi istnieć większe prawdopodobieństwo, że wymagany będzie wypływ środków w celu wywiązania się z tego obowiązku, niż że nie będzie wymagany oraz gdy jego wielkość da się wiarygodnie oszacować.

Koszty rezerw, w zależności od ich rodzaju, wykazywane są w odpowiedniej kategorii kosztów.

Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy można będzie odzyskać od osoby trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy, w celu skorygowania szacunków do zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Pracownicy Spółki nabywają prawo do wypłaty określonych świadczeń po nabyciu określonych do tych świadczeń uprawnień. Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe szacowane są na poziomie 1 miesięcznej odprawy. Szacunków odpraw emerytalno-rentowych dokonuje na zlecenie Spółki niezależny aktuariusz lub Pracownicy Spółki.

Ponadto Spółka tworzy rezerwę na zaległe urlopy wypoczynkowe, której wartość szacuje się w oparciu o zasady ustalania ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe.

Rezerwy na świadczenia pracownicze odnoszone są w ciężar kosztów działalności podstawowej.

Spółka również dokonuje szacunku rezerwy na roczną premię Zarządu oraz na premie kwartalne dla części pracowników objętych Programem Zarządzania przez Cele. Premia Zarządu ma charakter uznaniowy, zależny od decyzji RN i jest wypłacana po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania Spółki. Wypłata premii kwartalnej dla pracowników jest uzależniona od realizacji celów firmy oraz celów indywidualnych. Rezerwa na premię Zarządu oraz na premie kwartalne pracowników odnoszona jest w koszty działalności podstawowej.

Kredyty bankowe

Kredyty bankowe ujmowane są według wartości godziwej uzyskanych środków pieniężnych, pomniejszonych o koszty bezpośrednio związane z ich uzyskaniem. W okresach kolejnych kredyty bankowe wyceniane są według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Nieistotne kwoty dyskonta nie są uwzględniane w księgach i w sprawozdaniu finansowym.

Spółki Grupy jako kredyty długoterminowe traktują kredyty, których termin spłaty zapada w okresie późniejszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują zobowiązania, których termin wymagalności, licząc od dnia bilansowego przypada w okresie krótszym niż 12 miesięcy. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazywane są w bilansie, bez względu na termin ich wymagalności, jako zobowiązania krótkoterminowe.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują w szczególności: zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zaciągniętych kredytów i pożyczek, wynagrodzeń, podatków, ceł, ubezpieczeń oraz innych świadczeń.

Zobowiązania finansowe, w tym z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. W przypadku zobowiązań z terminem płatności do 12 miesięcy efekt dyskonta jest pomijany.

Ewentualne odsetki za zwłokę ujmuje się w momencie otrzymania not od dostawców.

Pozostałe zobowiązania są ujmowane według kwoty wymagalnej zapłaty.

Fundusze specjalne obejmują Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Pozycja ta jest prezentowana per saldo w powiązaniu z udzielonymi z tego funduszu pożyczkami oraz środkami pieniężnymi na rachunku ZFŚS.

Przychody przyszłych okresów

Do przychodów przyszłych okresów zalicza się zarachowane, lecz nie otrzymane przychody z tytułu świadczeń, które są ujmowane do przychodów na zasadzie kasowej.

7.Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o przewidywane rabaty, zwroty klientów i podobne pomniejszenia, w tym podatek od towarów i usług VAT oraz inne podatki związane ze sprzedażą.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmowane są po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- przeniesienia na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów/produktów/materiałów,
- scedowania funkcji kierowniczych w stopniu związanym na ogół z prawem własności oraz efektywnej kontroli nad sprzedanymi pozycjami,
- możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów,
- wystąpienia prawdopodobieństwa, że jednostka otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją,
- możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

Ujmowanie przychodów w przypadku sprzedaży ze wstrzymaną dostawą w Grupie ujmuje się z chwilą przejścia przez nabywcę tytułu własności, pod warunkiem, że spełnione zostały poniższe założenia;

- a. istnieje prawdopodobieństwo realizacji dostawy,
- b. towary są dostępne, wyodrębnione i przygotowane do dostarczenia nabywcy z chwilą ujęcia sprzedaży,
- c. nabywca w wyraźny sposób potwierdza instrukcje dotyczące opóźnionej dostawy oraz
- d. stosuje się zwykle warunki płatności.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.

Przychody z wieloma elementami

Spółka analizuje zawierane umowy w zakresie możliwych do wyodrębnienia osobnych elementów umownych. W pewnych okolicznościach istnieje konieczność oddzielnego zastosowania kryteriów ujmowania w stosunku do dających się wyodrębnić elementów pojedynczej transakcji, co służy odzwierciedleniu istoty tej transakcji.

8.Zasady konsolidacji

Jednostki zależne i udziały niesprawujące kontroli

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których ELZAB S.A. ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy ELZAB S.A. kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Wyniki finansowe jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od/do momentu ich efektywnego nabycia lub zbycia.

W stosownych przypadkach w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez daną jednostkę z zasadami stosowanymi przez pozostałe jednostki Grupy.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty zachodzące między podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej.

Udziały niesprawujące kontroli prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Udziały niesprawujące kontroli mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo w proporcji do udziału w wartości godziwej nabywanych aktywów netto. Wybór jednej z w/w metod jest dostępny dla

każdego połączenia jednostek gospodarczych. W okresach kolejnych wartość udziałów niesprawujących kontroli obejmuje wartość rozpoznaną początkowo skorygowaną o zmiany wartości kapitału jednostki w proporcji do posiadanych udziałów. Całkowity dochód jest alokowany do udziałów niesprawujących kontroli nawet wtedy gdy powoduje powstanie ujemnej wartości tych udziałów.

Zmiany w udziale w jednostce zależnej nie powodujące utraty kontroli ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Wartości księgowe udziału Grupy jak i udziałów niesprawujących kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian w strukturze udziału. Różnica pomiędzy wartością o jaką modyfikowana jest wartość udziałów mniejszości oraz wartością godziwą płatności otrzymanej lub przekazanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale własnym Grupy.

W sytuacji utraty kontroli nad jednostką zależną, zysk lub strata na zbyciu jest ustalana jako różnica pomiędzy: (i) łączną wartością godziwą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej udziałów jednostki pozostających w Grupie oraz (ii) wartością księgową aktywów (łącznie z wartością firmy), zobowiązań i udziałów mniejszości. Kwoty ujęte w stosunku do zbywanej jednostki, w innych składnikach całkowitego dochodu podlegają reklasyfikacji do sprawozdania z całkowitych dochodów. Wartość godziwa udziałów w jednostce pozostających w Grupie po zbyciu, uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub początkowy koszt udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

Wartość firmy powstająca przy przejściu wynika z wystąpienia na dzień przejścia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejścia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Grupy generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

Udziały w jednostkach podporządkowanych w sprawozdaniu jednostkowym

Ze względu na fakt, że dla podmiotów, których udziały posiada ELZAB S.A. nie istnieje aktywny rynek, inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Na każdy dzień bilansowy dokonuje się oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że inwestycja utraciła wartość poprzez porównanie aktywów netto lub części aktywów netto podmiotów z wartością posiadanych udziałów lub akcji.

Odpis z tytułu trwałej utraty wartości inwestycji obciąża koszty finansowe. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość inwestycji i podlega zaliczeniu do przychodów finansowych.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez ELZAB S.A. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Spółka może podjąć decyzję o braku konsolidacji danej jednostki zależnej, a decyzja ta musi zostać podjęta po uwzględnieniu kryteriów określonych w standardzie MSR 27 oraz SKI 12 dotyczących sprawowania kontroli w zakresie możliwości kierowania polityką finansową oraz operacyjną danej jednostki oraz innych uwarunkowań determinujących możliwość kierowania procesem decyzyjnym jednostki w celu osiągnięcia korzyści.

Jednostka stowarzyszona, podlega konsolidacji metodą praw własności. W jednostkowym bilansie jest prezentowana w aktywach trwałych w linii - „Długoterminowe aktywa finansowe”, natomiast w skonsolidowanym bilansie, w aktywach trwałych w linii „Udziały w jednostkach podporządkowanych wyceniane metodą praw własności”.

9. Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Spółki Grupy prowadzą działalność (w walucie funkcjonalnej). Operacje gospodarcze ujmowane są w złotych polskich (PLN), w EURO w przypadku ELZAB HELLAS S.A. , które stanowią walutę funkcjonalną. Walutą prezentacji jest PLN. Pozycje w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych. Może wystąpić przypadek podawania danych z większą dokładnością.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu średniego ogłoszonego przez bank z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień transakcji.

Na dzień bilansowy wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia (kurs zamknięcia – jest to średni kurs banku obowiązujący na dzień wyceny).

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego. Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Przy konsolidacji aktywa i zobowiązania jednostek zlokalizowanych za granicą przelicza się na walutę polską po średnim kursie NBP obowiązującym na dzień bilansowy. Przychody i koszty są przeliczane przy użyciu kursu średniego ze średnich kursów NBP na ostatni dzień poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego.

Kapitały są przeliczane po kursie z dnia objęcia kapitału.

Do przeliczenia pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych Grupa stosuje średni kurs ogłoszony przez NBP na koniec okresu sprawozdawczego, w tym pozycje zmiany stanu zapasów, należności, rezerw oraz zobowiązań przeliczone są odpowiednio średnim kursem ogłoszonym przez NBP na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego oraz na koniec porównywalnego okresu sprawozdawczego, a pozycje wynikające ze sprawozdania z całkowitych dochodów takie jak odsetki oraz inne wydatki finansowe średnim kursem ogłoszonym przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym.

10. Zasady sporządzania sprawozdania z całkowitych dochodów

Spółka ELZAB S.A. sporządza skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów w wariantcie kalkulacyjnym, w układzie jednoelementowym, który obejmuje wszystkie składniki całkowitego dochodu.

W sprawozdaniu z całkowitych dochodów wydzielona jest działalność kontynuowana i działalność zaniechana.

Wynik finansowy netto składa się z:

- wyniku ze sprzedaży,
- wyniku z pozostałej działalności operacyjnej,
- wyniku z operacji finansowych,
- obowiązkowego obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych,
- odroczonego podatku dochodowego.

Koszt wytworzenia sprzedanych produktów korygowany jest odpowiednio o wynik aktualizacji zapasów wyrobów gotowych. Wartość sprzedanych towarów i materiałów uwzględnia wynik aktualizacji zapasów towarów i materiałów. Wynik aktualizacji należności koryguje koszty sprzedaży.

W sprawozdaniu z całkowitych dochodów wynikowo prezentuje się:

- w pozostałej działalności operacyjnej zysk lub stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- w działalności finansowej:
 - zysk lub stratę ze zbycia inwestycji odpowiednio w przychody lub koszty finansowe,
 - nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi w innych przychodach finansowych,
 - nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi w innych kosztach finansowych.

11. Zasady sporządzania sprawozdania z przepływów pieniężnych

Spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych metodą pośrednią.

W rachunku przepływów pieniężnych stosowany jest następujący podział działalności:

- Działalność operacyjna, która obejmuje sprzedaż produktów, towarów, materiałów i usług. Obejmuje ona ogół działań, których celem jest osiągnięcie zysku. Wartość przepływów netto z działalności operacyjnej otrzymuje się poprzez korygowanie wyniku finansowego o pozycje, które nie spowodowały przepływu pieniądza a zostały ujęte w wyniku oraz o tytuły pieniężne dotyczące innych działalności niż działalność operacyjna.
- Działalność inwestycyjna obejmuje:
 - środki pieniężne wydatkowane na nabycie składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
 - wpływy środków pieniężnych uzyskane ze sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
 - wydatki środków pieniężnych na nabycie udziałów, akcji i obligacji oraz papierów wartościowych,
 - wpływy środków pieniężnych ze sprzedaży lub wykupu obcych udziałów, akcji i obligacji,
 - wydatki z tytułu udzielonych pożyczek,
 - spłaty udzielonych pożyczek wraz z odsetkami,
 - wpływy z tytułu dywidend uzyskanych od posiadanych akcji i udziałów oraz odsetek od środków pieniężnych z lokat długoterminowych,
- Działalność finansowa obejmuje:
 - wpływy środków pieniężnych z zaciągniętych kredytów bankowych,
 - spłatę kredytów a także obsługę kredytów (odsetki),
 - wpływy środków pieniężnych z emisji akcji własnych,
 - wydatki na wypłaty dywidend na rzecz akcjonariuszy.

12. Bieżący podatek dochodowy oraz podatek odroczony

Bieżący podatek dochodowy jest obliczany na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego.

Wynik podatkowy ustalany jest w oparciu o wynik bilansowy z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu oraz kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodu w latach innych aniżeli rok obrotowy i takich przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu i takich kosztów, które nigdy nie będą stanowiły kosztów uzyskania przychodu.

Obciążenie z tytułu podatku bieżącego oblicza się w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Różnice kursowe dla celów podatkowych obliczane są według zasad określonych w art.15a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Zrealizowane dodatnie różnice kursowe stanowią przychód podatkowy a zrealizowane ujemne różnice kursowe stanowią koszt podatkowy, w zależności od zmiany kursu waluty obcej.

Odroczony podatek dochodowy jest ustalany w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową.

Odroczony podatek dochodowy w rachunku zysków i strat oraz w sprawozdaniu z całkowitych dochodów wynika ze zmiany stanów aktywów i rezerw na podatek dochodowy:

- **aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego** ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi przejściowymi różnicami, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu odroczonego podatku ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.
- **rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego** tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, które spowodują w przyszłości zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego. Dodatkowo różnice przejściowe występują wówczas gdy wartość księgowa aktywów jest wyższa od ich wartości podatkowej a wartość księgowa pasywów jest niższa od ich wartości podatkowej.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej per saldo. Weryfikacja aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonywana jest na koniec każdego kwartału roku obrotowego.

Wysokość aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się wg stawek obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Kompensaty aktywów ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w sprawozdaniach z sytuacji finansowej na poziomie sprawozdań jednostkowych spółek zależnych.

- k) Wskazanie, średnich kursów wymiany złotego, w okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i porównywalnymi skonsolidowanymi danymi finansowymi, w stosunku do euro, ustalanych przez Narodowy Bank Polski, w szczególności:
- kursu obowiązującego na ostatni dzień każdego okresu,
 - kursu średniego w okresie, obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie, a w uzasadnionych przypadkach - obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień danego okresu i ostatni dzień okresu go poprzedzającego,
 - najwyższego i najniższego kursu obowiązującego w każdym okresie,

Do przeliczenia wybranych danych finansowych w 2019 r. przyjęto następujące kursy EURO:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów na 31.12.2019 r. a także przepływów pieniężnych za 2019 r., średni kurs EURO ogłoszony przez NBP na 31.12.2019 r. – 4,2585

- do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat 2019 r. średnią arytmetyczną średnich kursów EURO ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca od stycznia do grudnia 2019 r. – 4,3018

Najwyższy kurs przyjęty do obliczenia średniego kursu w 2019 r. wyniósł 4,3844 (30.08.2019 r.), natomiast najniższy wyniósł – 4,2520 (28.06.2019 r.).

Do przeliczenia wybranych danych finansowych w 2018 r. przyjęto następujące kursy EURO:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów na 31.12.2018 r. a także przepływów pieniężnych za 2018 r., średni kurs EURO ogłoszony przez NBP na 31.12.2018 r. – 4,3000
 - do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat 2018 r. średnią arytmetyczną średnich kursów EURO ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca od stycznia do grudnia 2018 r. – 4,2669
- Najwyższy kurs przyjęty do obliczenia średniego kursu w 2018 r. wyniósł 4,3616 (29.06.2018 r.), natomiast najniższy wyniósł – 4,1488 (31.01.2018 r.).

PRZELICZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ELZAB HELLAS SA - Grecja

Do przeliczenia sprawozdania finansowego ELZAB HELLAS S.A., wyrażonego w EUR przyjęto następujące kursy EUR do przeliczenia na PLN:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na 31.12.2019 r. – 4,2585,
- do przeliczenia przepływu środków pieniężnych średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na 31.12.2019 r. – 4,2585, w tym pozycje wynikające z rachunku wyników: odsetki oraz inne wydatki finansowe średnim kursem ogłoszonym przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. – 4,3018
- do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat za okres od 01.01.2019-31.12.2019 r. średnią arytmetyczną średnich kursów EUR ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. – 4,3018

Najwyższy kurs przyjęty do obliczenia średniego kursu w 2019 r. wyniósł 4,3844 (30.08.2019 r.), natomiast najniższy wyniósł – 4,2520 (28.06.2019 r.).

l) Podstawowe pozycje sprawozdania finansowego i porównywalne dane finansowe przeliczonych na euro

WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPA ELZAB	w tys. zł		w tys. EUR	
	2019	2018	2019	2018
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	125 183	104 021	29 100	24 379
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	8 972	666	2 086	156
Zysk (strata) brutto	1 110	-3 334	258	-781
Zysk (strata) netto przypisany akcjonariuszom podmiotu dominującego	-218	-2 946	-51	-690
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 285	4 134	1 006	961
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-4 720	-10 867	-1 108	-2 527
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	5 889	4 060	1 383	944
Przepływy pieniężne netto, razem	5 454	-2 673	1 281	-622
Zannualizowany zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	-0,01	-0,18	0,00	-0,04
Zannualizowany zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR) z wyłączeniem akcji własnych	-0,01	-0,19	0,00	-0,04

WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPA ELZAB	w tys. zł		w tys. EUR	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa razem	195 622	200 973	45 937	46 738
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	20 829	49 507	4 891	11 513
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	92 269	68 020	21 667	15 819
Kapitał własny	82 524	83 446	19 379	19 406
Kapitał zakładowy	22 143	22 143	5 200	5 150
Ogólna liczba akcji	16 137 050	16 137 050	16 137 050	16 137 050
Liczba akcji skorygowana o akcje własne	15 731 388	15 731 388	15 731 388	15 731 388
Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	5,11	5,17	1,20	1,20
Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR) z wyłączeniem akcji własnych	5,25	5,30	1,23	1,23

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

GRUPA ELZAB

AKTYWA	Numer noty	(tys. złotych)	
		Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
A. Aktywa trwałe		96 012	112 654
1. Rzeczowe aktywa trwałe	Nota nr 1	24 739	24 723
2. Nieruchomości inwestycyjne	Nota nr 1a	0	0
3. Wartość firmy	Nota nr 2	0	55
4. Wartości niematerialne	Nota nr 2a	19 716	19 158
5. Udziały w jednostkach podporządkowanych wyceniane metodą praw własności	Nota nr 3	50 082	51 079
6. Udziały w pozostałych jednostkach	Nota nr 3	206	207
7. Długoterminowe aktywa finansowe	Nota nr 3a	720	16 790
8. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Nota nr 4	467	106
9. Długoterminowe należności i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 5, 3a	82	536
B. Aktywa obrotowe		99 610	88 319
1. Zapasy	Nota nr 6	32 227	31 163
2. Krótkoterminowe należności i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 5, 3a	56 601	53 091
3. Należności z tytułu leasingu finansowego		0	25
4. Należności z tytułu podatku dochodowego		0	7
5. Krótkoterminowe aktywa finansowe	Nota nr 3a	1 952	657
6. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Nota nr 7, 3a	8 830	3 376
C. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	Nota nr 8	0	0
Aktywa razem		195 622	200 973

PASYWA	Numer noty	Na dzień	
		31.12.2019	31.12.2018
A. Kapitał własny		82 524	83 446
1. Kapitał podstawowy	Nota nr 9	22 143	22 143
2. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		11 211	11 211
3. Akcje własne	Nota nr 10	-1 997	-1 997
4. Pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne		3 315	3 315
5. Kapitały rezerwowe i zapasowe	Nota nr 11	55 141	57 715
6. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		17	-30
7. Zysk/strata z lat ubiegłych i roku bieżącego, w tym:		-5 485	-7 841
7.1. Skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych		-5 267	-4 895
7.2. Zysk/strata roku bieżącego		-218	-2 946
8. Kapitały przypadające na udziały niesprawnujące kontroli	Nota nr 12	-1 821	-1 070
B. Zobowiązania długoterminowe		20 829	49 507
1. Rezerwy	Nota nr 13	453	476
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Nota nr 4	0	0
3. Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	Nota nr 14	18 528	47 088
4. Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe (leasing)	Nota nr 14a	1 528	1 562
5. Długoterminowe zobowiązania finansowe		0	0
6. Długoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 15	320	381
C. Zobowiązania krótkoterminowe		92 269	68 020
1. Rezerwy	Nota nr 13	5 991	3 595
2. Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	Nota nr 14	69 350	33 828
3. Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe (leasing)	Nota nr 14a	1 651	929
4. Krótkoterminowe zobowiązania finansowe		3	391
5. Krótkoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 15	14 492	29 277
6. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		782	0
Pasywa razem		195 622	200 973

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

GRUPA ELZAB

WARIANT KALKULACYJNY	Numer noty	Za okres od	
		01.01 do 31.12.2019	01.01 do 31.12.2018
A. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Nota nr 16	125 183	104 021
B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	Nota nr 17	90 012	78 811
C. Zysk/strata brutto ze sprzedaży (A-B)		35 171	25 210
D. Koszty sprzedaży	Nota nr 17	11 898	10 063
E. Koszty ogólnego zarządu	Nota nr 17	14 910	14 817
F. Zysk/strata netto ze sprzedaży (C-D-E)		8 363	330
G. Pozostałe przychody	Nota nr 18	1 044	2 076
H. Pozostałe koszty	Nota nr 18	435	1 740
I. Zysk/strata z działalności operacyjnej (F+G-H)		8 972	666
J. Przychody finansowe	Nota nr 19	918	1 135
K. Koszty finansowe	Nota nr 19	7 403	4 496
L. Udział w stratach/zyskach jednostek stowarzyszonych		-1 377	-639
M. Zysk/strata brutto (I+J-K+L)		1 110	-3 334
N. Podatek dochodowy	Nota nr 20	1 668	281
O. Zysk/strata netto z działalności kontynuowanej (M-N)		-558	-3 615
P. Zysk/strata na działalności zaniechanej	Nota nr 21	0	0
R. Zysk/strata netto (O+P)		-558	-3 615
Przypadający/a na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		-218	-2 946
Zyski/straty przypadające udziałom niesprawnujących kontroli		-340	-669
S. Pozostałe dochody całkowite		47	-80
Inne całkowite dochody		0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		47	-80
T. Dochody całkowite razem (R+S)		-511	-3 695
Dochody całkowite		-511	-3 695
Przypadające:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		-171	-3 026
Udziałom niesprawnującym kontroli		-340	-669

	Numer noty	Za okres od	
		01.01 do 31.12.2019	01.01 do 31.12.2018
Zysk na jedną akcję:			
- zysk netto/strata netto Akcjonariuszy jednostki dominującej		-218	-2 946
-liczba wszystkich akcji		16 137 050	16 137 050
-liczba akcji bez akcji własnych		15 731 388	15 731 388
- podstawowy z wyniku finansowego działalności kontynuowanej (do wszystkich akcji)	Nota nr 21	-0,01	-0,18
- podstawowy z wyniku finansowego działalności kontynuowanej (do liczby akcji skorygowanych o akcje własne)		-0,01	-0,19
- podstawowy z wyniku finansowego działalności zaniechanej		0	0

SPRAWOZDANIE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

GRUPA ELZAB

METODA POŚREDNIA	(tys. złotych)	
	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Przeplwy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/ strata netto	-218	-2 946
Korekty o pozycje:	4 503	7 080
Udział w zyskach/ stratach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	1 377	639
Udziały niesprawujące kontroli	-340	-669
Amortyzacja środków trwałych	3 634	2 927
Amortyzacja wartości niematerialnych	2 694	2 078
Utrata wartości firmy		
Zyski/ straty z tytułu różnic kursowych	43	-134
Koszty i przychody z tytułu odsetek	3 216	3 711
Przychody z tytułu dywidend		
Zysk/ strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-768	3 726
Zmiana stanu rezerw	2 466	-406
Zmiana stanu zapasów	-1 063	-11 946
Zmiana stanu należności i rozliczeń międzyokresowych czynnych	-3 261	-7 899
Zmiana stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych	-3 930	15 336
Podatek wykazany w sprawozdaniu z dochodów całkowitych	1 668	281
Zapłacony/ zwrócony podatek dochodowy	-1 233	-564
Inne korekty	0	0
Przeplwy środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej	4 285	4 134
Przeplwy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	613	1 615
Wpływy netto ze sprzedaży jednostek stowarzyszonych, zależnych i pozostałych	1	0
Wpływy ze sprzedaży krótkoterminowych aktywów finansowych	0	0
Wpływy z tytułu odsetek	9	105
Wpływy z tytułu dywidend	0	0
Splaty udzielonych pożyczek	0	1 000
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	5 143	13 586
Wydatki netto na nabycie podmiotów zależnych i stowarzyszonych	200	0
Wydatki na nabycie krótkoterminowych aktywów finansowych	0	1
Udzielone pożyczki	0	0
Inne	0	0
Przeplwy środków pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej	-4 720	-10 867
Przeplwy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z kredytów i pożyczek	22 455	64 973
Wpływy netto z emisji akcji, obligacji, weksli, bonów	0	0
Inne	0	2
Splata kredytów i pożyczek	12 879	31 820
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	928	1 422
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Spółki	0	0
Dywidendy wypłacone udziałowcom niesprawującym kontroli	0	0
Wykup dłużnych papierów wartościowych	0	25 002
Zapłacone odsetki	2 759	2 671
Inne	0	0
Przeplwy środków pieniężnych netto z działalności finansowej	5 889	4 060
Zwiększenie/ zmniejszenie stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	5 454	-2 673
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu	3 376	6 049
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych dotyczące wyceny środków pieniężnych, ekwiwalentów środków pieniężnych	0	0
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu	8 830	3 376
Kwota niewykorzystanego limitu kredytowego w rachunku bankowym	217	1 298

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny aktywów	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zysk/ strata z lat ubiegłych i roku bieżącego, w tym:	zysk/strata z lat ubiegłych	zysk/strata netto z roku bieżącego	Razem	Kapitały przypadająca na udziały niesprawujące kontroli	Razem kapitały Grupy
Saldo na dzień 01.01.2019	22 143	11 211	-1 997	3 315	57 103	612	-30	-7 841	-7 841		84 516	-1 070	83 446
Zmiany zasad polityki rachunkowości	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na dzień 01.01.2019 po korektach (po przekształceniu)	22 143	11 211	-1 997	3 315	57 103	612	-30	-7 841	-7 841	0	84 516	-1 070	83 446
Dochody całkowite razem	0	0	0	0	0	2	47	-220	-2	-218	-171	-340	-511
Korekta z tytułu likwidacji środków trwałych	0	0	0	0	0	2	0	-2	-2	0	0	0	0
Rozliczenie wyniku finansowego za poprzedni rok obrotowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	0	0	0	0	0	0	47	0	0	0	47		47
Zysk/ strata za rok obrotowy	0	0	0	0	0	0	0	-218	0	-218	-218	-340	-558
Inne całkowite dochody								0	0		0		0
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	0	0	0	0	-2 576	0	0	2 576	2 576	0	0	-411	-411
Rozliczenie wyniku finansowego za poprzedni rok obrotowy - wypłata dywidendy								0			0		0
sprzedaż spółki zależnej	0	0			-2 576			2 576	2 576		0	-411	-411
kapitał udziałowców mniejszościowych na moment sprzedaży udziałów	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na dzień 31.12.2019	22 143	11 211	-1 997	3 315	54 527	614	17	-5 485	-5 267	-218	84 345	-1 821	82 524

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny aktywów	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zysk/ strata z lat ubiegłych i roku bieżącego, w tym:	zysk/strata z lat ubiegłych	zysk/strata netto z roku bieżącego	Razem	Kapitały przypadająca na udziały niesprawujące kontroli	Razem kapitały Grupy
Saldo na dzień 01.01.2018	22 143	11 211	-1 997	3 315	48 852	564	50	3 404	3 404		87 542	-401	87 141
Zmiany zasad polityki rachunkowości	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na dzień 01.01.2018 po korektach (po przekształceniu)	22 143	11 211	-1 997	3 315	48 852	564	50	3 404	3 404	0	87 542	-401	87 141
Dochody całkowite razem	0	0	0	0	8 251	48	-80	-11 245	-8 299	-2 946	-3 026	-669	-3 695
Korekta z tytułu likwidacji środków trwałych	0	0	0	0	0	48	0	-48	-48	0	0	0	0
Rozliczenie wyniku finansowego za poprzedni rok obrotowy	0	0	0	0	8 251	0	0	-8 251	-8 251	0	0	0	0
Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	0	0	0	0	0	0	-80	0	0	0	-80		-80
Zysk/ strata za rok obrotowy	0	0	0	0	0	0	0	-2 946	0	-2 946	-2 946	-669	-3 615
Inne całkowite dochody								0	0		0		0
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sprzedaż akcji własnych								0			0		0
Saldo na dzień 31.12.2018	22 143	11 211	-1 997	3 315	57 103	612	-30	-7 841	-4 895	-2 946	84 516	-1 070	83 446

NOTA NR 1

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE (tys. zł)

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Środki trwałe	23 914	23 866
Środki trwałe w budowie	825	857
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	24 739	24 723

Zobowiązania dotyczące zakupu środków trwałych na 31.12.2019 r. wynoszą 86 tys. zł.
Wystąpiły odszkodowania z tytułu rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 23 tys. zł.
W 2019 r. do wartości brutto rzeczowych aktywów trwałych nie zaliczono kosztów zewnętrznego finansowania.

Za okres od 01.01. do 31.12.2019 r.

	Grunty	Budynki	Środki transportu	Maszyny i Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0	23 541	1 286	17 378	10 313	52 518
Zwiększenia	0	1 847	338	1 392	552	4 129
- nabycie, modernizacja		241	56	103	148	548
- przyjęte na podstawie umowy leasingu finansowego		1 558	258	789		2 605
- ulepszenie						0
- przemieszczenia do innych pozycji aktywów			24	500	404	928
- pozostałe		48				48
Zmniejszenia	0	283	293	598	477	1 651
- likwidacja			1	498	388	887
- zbycie				47	43	90
- wykisgowanie umorzonych środków trwałych						0
- rozwiązanie umowy leasingu finansowego			292			292
- przemieszczenia do innych pozycji aktywów						0
- pozostałe		283		53	46	382
Przypisane do działalności zaniechanej						0
Wartość brutto na koniec okresu	0	25 105	1 331	18 172	10 388	54 996
Wartość umorzenia na początek okresu	0	10 595	467	9 217	8 373	28 652
amortyzacja za okres		1 034	354	1 491	755	3 634
zmniejszenia	0	45	225	476	458	1 204
- sprzedaż				36	43	79
- likwidacja			1	498	381	880
- rozwiązanie umów leasingowych			224			224
- pozostałe		45		-58	34	21
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)						0
Wartość umorzenia na koniec okresu	0	11 584	596	10 232	8 670	31 082
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	11 584	596	10 232	8 670	31 082
Wartość netto na koniec okresu	0	13 521	735	7 940	1 718	23 914

Za okres od 01.01. do 31.12.2018 r.

	Grunty	Budynki	Środki transportu	Maszyny i Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0	22 358	1 030	16 121	9 786	49 295
Zwiększenia	0	1 183	778	1 366	587	3 914
- nabycie, modernizacja		1 183	56	453	172	1 864
- przyjęte na podstawie umowy leasingu finansowego			658	592		1 250
- ulepszenie				0		0
- przemieszczenia do innych pozycji aktywów			4	321	414	739
- pozostałe			60		1	61
Zmniejszenia	0	0	522	109	60	691
- likwidacja				42	18	60
- zbycie			53	60	42	155
- wykisgowanie umorzonych środków trwałych						0
- rozwiązanie umowy leasingu finansowego			469			469
- przemieszczenia do innych pozycji aktywów						0
- pozostałe				7		7
Przypisane do działalności zaniechanej						0
Wyłączenie z konsolidacji MICRA METRIPOND KFT						0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia						0
Wartość brutto na koniec okresu	0	23 541	1 286	17 378	10 313	52 518
Wartość umorzenia na początek okresu	0	10 050	547	8 009	7 683	26 289
amortyzacja za okres		545	326	1 305	751	2 927
zmniejszenia	0	0	406	97	61	1
- sprzedaż			51	55	42	0
- rozwiązanie umów leasingowych			355	42	18	0
- pozostałe					1	1
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)						0
Wartość umorzenia na koniec okresu	0	10 595	467	9 217	8 373	29 215
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	10 595	467	9 217	8 373	28 652
Wartość netto na koniec okresu	0	12 946	819	8 161	1 940	23 866

ŚRODKI TRWAŁE WYKAZYWANE POZABILANSOWO (tys. zł)

nie dotyczy.

Na 31.12.2019 r. występują następujące zabezpieczenia na rzeczowym majątku trwałym Spółki ELZAB S.A.:

- a) zabezpieczenie kredytów ING BANK ŚLĄSKI - hipoteka umowna KW GLIZ.00010341/8 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej do kwoty 73 650 tys. zł
b) zastaw rejestrowy na wykrawarce marki PXI225 STRIPPIT INC na rzecz ING BANK ŚLĄSKI - zabezpieczenie kredytów - do kwoty 73 650 tys. zł

ELZAB S.A. wynajmuje powierzchnie dla biura w Warszawie, Suchym Lesie i Wrocławiu. Brak informacji o wartości dzierżawionych powierzchni.
W ewidencji pozabilansowej występują grunty w wieczystym użytkowaniu w kwocie 0 tys. zł.

NOTA NR 2

WARTOŚĆ FIRMY (tys. zł)

WARTOŚĆ FIRMY JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
a) wartość firmy - jednostki zależne	0	55
Wartość firmy jednostek podporządkowanych, razem	0	55

ZMIANA STANU WARTOŚCI FIRMY JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
a) wartość firmy brutto na początek okresu	55	55
b) wartość firmy brutto na koniec okresu	55	55
c) odpis wartości firmy na początek okresu	0	0
d) sprzedaż udziałów	-55	0
e) odpis wartości firmy na koniec okresu	-55	0
f) włączenie do konsolidacji	0	0
g) wartość firmy netto na koniec okresu	0	55

Wg stanu na 31.12.2019 r. nie wystąpiła wartość firmy z konsolidacji jednostek zależnych. Na koniec 2018 r. występowała wartość firmy z konsolidacji w wysokości 55 tys. zł i dotyczyła ELZAB SOFT Sp. z o.o. W grudniu 2019 r. posiadane przez Grupę ELZAB udziały w spółce ELZAB SOFT Sp. z o.o. zostały zbyte.

Nie wystąpiła konieczność przeprowadzenia testu na trwałą utratę wartości firmy.

NOTA NR 2a

WARTOŚCI NIEMATERIALNE (Z WYŁĄCZENIEM WARTOŚCI FIRMY) (tys. zł)

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie	10 091	2 906
Prace rozwojowe w toku, nakłady na wartości niematerialne w toku	5 780	12 617
Pozostałe wartości niematerialne	3 483	3 273
Wartości niematerialne, razem	19 354	18 796

Zobowiązania dotyczące zakupu wartości niematerialnych na 31.12.2019 r. 182 tys. zł.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE - WARTOŚĆ FIRMY	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Wartość firmy powstała w wyniku połączenia ELZAB S.A. i MEDESA Sp. z o.o.	362	362
Wartości niematerialne - wartość firmy, razem	362	362

Spółka na dzień bilansowy przeprowadziła test na trwałą utratę wartości firmy zgodnie z wytycznymi MSR 36. Test został przeprowadzony w oparciu o szacunek przyszłych przepływów i dyskonto wartości do wartości bieżącej. Główne założenia testu wskazywały roczny przyrost przychodów generowanych przez sprzedaż wag. Do kalkulacji przyjęto średnioroczny koszt kapitału 5,10%.

W obliczu przeprowadzonego testu Zarząd Spółki nie stwierdził przesłanek do rozpoznania utraty wartości tego aktywa w księgach.

Za okres od 01.01. do 31.12.2019 r.

	Wartości niematerialne		Pozostałe wartości niematerialne		Razem
	Prace rozwojowe	Pozostałe	Prace rozwojowe	Pozostałe	
Wartość brutto na początek okresu	18 567	0	0	8 371	26 938
Zwiększenia	9 280	0	0	622	9 902
- nabycie				85	85
- prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	9 280			388	9 668
- nabycie w ramach połączeń jedn. gospodarczych					0
- przemieszczenie z innych pozycji aktywów					0
- inne				149	149
Zmniejszenia	5	0	0	23	28
- wycofanie z użycia					0
- likwidacja					0
- zbycie					0
- z tytułu przeszacowania wartości					0
- inne	5			23	28
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)				44	44
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia					0
Wartość brutto na koniec okresu	27 842	0	0	9 014	36 856
Wartość umorzenia na początek okresu	15 661	0	0	4 918	20 579
amortyzacja za okres	2 095			599	2 694
inne zwiększenia					0
zmniejszenia	5			7	12
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)	0			21	21
Wartość umorzenia na koniec okresu	17 751	0	0	5 531	23 282
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	17 751	0	0	5 531	23 282
Wartość netto na koniec okresu	10 091	0	0	3 483	13 574

Amortyzacja wartości niematerialnych obciążała: koszty wytworzenia 2 294 tys. zł, koszty sprzedaży 195 tys. zł, koszty ogólnego zarządu 205 tys. zł.

Za okres od 01.01. do 31.12.2018 r.

	Wartości niematerialne		Pozostałe wartości niematerialne		Razem
	Prace rozwojowe	Pozostałe	Prace rozwojowe	Pozostałe	
Wartość brutto na początek okresu	17 890	0	0	7 503	25 393
Zwiększenia	677	0	0	868	1 545
- nabycie				23	23
- prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	677				677
- nabycie w ramach połączeń jedn. gospodarczych					0
- przemieszczenie z innych pozycji aktywów				770	770
- z tytułu przeszacowania wartości				75	75
- inne					0
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
- wycofanie z użycia					0
- likwidacja					0
- zbycie					0
- z tytułu przeszacowania wartości					0
- inne					0
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)					0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia					0
Wartość brutto na koniec okresu	18 567	0	0	8 371	26 938
Wartość umorzenia na początek okresu	14 110	0	0	4 392	18 502
amortyzacja za okres	1 552			526	2 078
inne zwiększenia					0
zmniejszenia					0
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)	-1			0	-1
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia					0
Wartość umorzenia na koniec okresu	15 661	0	0	4 918	20 579
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	15 661	0	0	4 918	20 579
Wartość netto na koniec okresu	2 906	0	0	3 453	6 359

Amortyzacja wartości niematerialnych obciążała: koszty wytworzenia 1 667 tys. zł, koszty sprzedaży 286 tys. zł, koszty ogólnego zarządu 125 tys. zł.

NAKLADY NA PRACE ROZWOJOWE PONIESIONE W DANYM ROKU

	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Amortyzacja	38	54
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	113	113
Wynagrodzenia z narzutami	2 319	3 216
Pozostałe koszty (w tym: m.in. koszty wydziałowe, usługi obce)	910	1 276
RAZEM	3 380	4 659

Nakłady prac rozwojowych są ujmowane na wartościach niematerialnych w toku do momentu zakończenia pracy.

Koszty okresu zostały obciążone kosztami prac rozwojowych: odpisem amortyzacyjnym w wysokości 2 095 tys. zł oraz kosztem spisanych prac rozwojowych – 3 tys. zł.

W 2019 r. Spółka kontynuowała przygotowania urządzeń online-owych do homologacji. Nakłady poniesione na ten cel w tym okresie wyniosły 1,3 mln zł. W 2019 r. Spółka otrzymała homologację na 6 typów urządzeń online.

NOTA NR 3

UDZIAŁY W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH KONSOLIDOWANYCH METODĄ PEŁNĄ (w tys. zł)

Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych na dzień 31.12.2019 r. przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki zależnej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę	
			Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
			ELZAB SOFT Sp. z o.o.	produkcja i dystrybucja oprogramowania
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	doradztwo	Polska	67,00%	67,00%
ELZAB HELLAS S.A.	produkcja i dystrybucja wag; dystrybucja urządzeń fiskalnych	Grecja	67,00%	67%,00*

) * udział pośredni ELZAB SA, udział ELZAB HELLAS SPV w ELZAB HELLAS SA 100%

Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Liczba spółek w których posiadane są mniej niż 100% udziałów	
		Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
		Produkcja i dystrybucja oprogramowania	Polska
Doradztwo	Polska	1	1
Produkcja i dystrybucja sprzętu elektronicznego	Grecja	1	1
		2	3

Poniższa tabela przedstawia szczegóły na temat jednostek zależnych w Grupie, które mają istotne udziały niekontrolujące:

Nazwa jednostki	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę		Zysk (strata) zalokowana na niekontrolujące udziały		Skumulowana wartość niekontrolujących udziałów	
	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
	ELZAB SOFT Sp. z o.o.	0,00%	87,50%	12	-28	
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	67,00%	67,00%	-95	-54	-222	-127
ELZAB HELLAS S.A.	67% (udział pośredni ELZAB S.A.)	67% (udział pośredni ELZAB S.A.)	-257	-587	-1 599	-1 342
Razem					-1 821	-1 070

Na dzień 31.12.2019 r. w relacji do wartości kapitałów własnych Grupy ELZAB wykazane w powyższej tabeli wartości nominalne udziałów uznaje się za niematerialne. W konsekwencji nie zamieszczano podsumowania informacji finansowych w odniesieniu do jednostki zależnej Grupy posiadającej istotne udziały niekontrolujące.

Zmiany własnościowe Grupy ELZAB - udziały w jednostkach zależnych

W 2019 r. zostały zbyte posiadane udziały w ELZAB SOFT Sp. z o.o.

Istotne ograniczenia

Nie istnieją znaczące ograniczenia zdolności Spółki lub jej podmiotów zależnych w zakresie dostępu i wykorzystania aktywów oraz uregulowania zobowiązań Grupy.

Wsparcie finansowe

W 2019 r. nie udzielono pożyczek spółkom zależnym.

Nie istnieje znaczące ryzyko związane z realizacją powyższych zobowiązań na rzecz ELZAB SA od powyższych podmiotów.

Umowy poręczenia

nie dotyczy.

UDZIAŁY W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH WYCENIANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI (w tys. zł)

Szczegółowe informacje o podmiocie stowarzyszonym Grupy ELZAB na dzień 31.12.2019 r. przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę	
			Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
			COMP Centrum Innowacji Sp. z o.o.	działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Na dzień 31.12.2019			Na dzień 31.12.2018		
	Koszt	Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych	Wartość netto	Koszt	Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych	Wartość netto
COMP Centrum Innowacji Sp. z o.o.	59 021	-8 939	50 082	58 641	-7 562	51 079
Inwestycje w spółki zależne razem	59 021	-8 939	50 082	58 641	-7 562	51 079

W wyniku identyfikacji przesłank co do potencjalnej utraty wartości w spółce Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. (CCI), Emitent, który posiada 49,88 % udziałów, wraz ze spółką dominującą tj. COMP S.A., która posiada 50,12% przeprowadził test na utratę wartości posiadanej inwestycji. Testy zostały przeprowadzone na poziomie Grupy Kapitałowej CCI za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych nie wykazały utraty wartości składnika aktywów.

W perspektywie 5 lat znaczący wzrost przychodów Grupy Kapitałowej CCI uwarunkowany jest z jednej strony dynamicznym rozwojem projektu m/platform, jak również rozszerzeniem działalności eksportowej. Stopa dyskontowa zastosowana do wyliczenia wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych to szacunek średnioważonego kosztu kapitału, który wynosił 8,5%. Dodatkowo przeprowadzono analizę wrażliwości w odniesieniu do przeprowadzonego testu na utratę wartości. W analizie tej badano wpływ zmiany:

- Wzrost i spadek WACC o 0,5 p. p.
- Spadek sprzedaży o 5 %.

jako czynnika wpływającego na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, przy braku zmian pozostałych czynników.

Przeprowadzona analiza wrażliwości nie wskazała na utratę wartości testowanego składnika aktywów przy spadku sprzedaży o 5% oraz zmianie WACC o 0,5 p. p.

Prezentacja w sprawozdaniach finansowych

W sprawozdaniu jednostkowym ZUK ELZAB S.A. spółka wykazała udziały w jednostkach zależnych – jako długoterminowe aktywa finansowe wyceniane według ceny nabycia korygowanej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości

W sprawozdaniu skonsolidowanym ZUK ELZAB S.A. spółka Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. będzie skonsolidowana metodą praw własności i zaprezentowana w bilansie, w aktywach trwałych w linii - „Udziały w jednostkach podporządkowanych wyceniane metodą praw własności”

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych jednostki stowarzyszonej Grupy ELZAB. Wykazane kwoty poniżej stanowią kwoty ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy CCI.

Grupa Comp Centrum Innowacji	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Aktywa obrotowe	46 746	37 261
Aktywa trwałe	161 997	154 765
Zobowiązania krótkoterminowe	51 405	83 040
Zobowiązania długoterminowe	46 708	233

Grupa Comp Centrum Innowacji	za okres od 01.01.2019 - 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 - 31.12.2018
Przychody	18 722	31 100
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	-2 627	-2 437
Zysk (strata) z działalności zamkniętej (po opodatkowaniu)	0	0
Zysk (strata) za rok obrotowy	-2 627	-2 437
Pozostałe całkowite dochody za okres	-133	1 151
Całkowite dochody razem za okres	-2 760	-1 286
Otrzymane dywidendy od spółki stowarzyszonej	0	0

Grupa Comp Centrum Innowacji	za okres od 01.01.2019 - 31.12.2019	za okres od 01.01.2018 - 31.12.2018
Wartość bilansowa udziałów Grupy w Comp Centrum Innowacji na początek okresu	51 079	51 718
Zmiana kapitałów własnych Grupy Comp Centrum Innowacji	-2 760	-1 286
Procentowy udział Grupy w udziałach spółki Comp Centrum Innowacji	49,88%	49,72%
Kapitały własne Grupy Comp Centrum Innowacji przypadające na Grupę ELZAB	-1 377	-639
Podwyższenie kapitału	380	0
Wartość bilansowa udziałów Grupy w Comp Centrum Innowacji na koniec okresu	50 082	51 079

Istotne ograniczenia

Nie istnieją znaczące ograniczenia zdolności jednostki stowarzyszonej do przekazywania funduszy Grupy w postaci dywidend w środkach pieniężnych lub do spłaty kredytów lub pożyczek dokonane przez Grupę.

DLUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE (tys. zł)

Rodzaj instrumentu finansowego	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Pożyczki udzielone	720	-
Pożyczka oprocentowana	720	-
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazane wg kosztu zamortyzowanego	-	16 119
Inne środki pieniężne (obligacje)		16 790

Na koniec 2018 r. i 2019 r. obligacje wyemitowane przez Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. prezentowane są w długoterminowych aktywach finansowych Spółki.

NOTA NR 3a

KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
A. Środki pieniężne	8 672	3 084
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	8 672	3 084
B. Pożyczki udzielone i należności własne	57 710	51 539
należności z tytułu udzielonych pożyczek	1 952	657
należności bez należności z tyt. podatków	55 758	50 882
C. Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazane wg kosztu zamortyzowanego	0	0
inne środki pieniężne (obligacje)	0	0

NOTA NR 4
AKTYWA I REZERWY NA ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY (tys. zł)

	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Różnice przejściowe				
- leasing finansowy	174	193	-19	145
- różnica między wartością bilansową a podatkową z tytułu zwiększenia wartości rzeczowych aktywów trwałych	635	580	55	14
- inne (odsetki)	85	121	-36	38
Rezerwa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	894	894		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
- odprawy emerytalne-rentowe	81	81	0	18
- niewykorzystane urlopy	48	40	-8	27
- zarachowane koszty	429	353	-76	-34
- zawieszona marża na zapasach	5	8	3	1
- fundusz promocyjno-reklamowy	289	200	-89	-113
- fundusz gwarancyjny	377	94	-283	122
- odsetki od wycenianych przez ELZAB S.A. zaciągniętych pożyczek	132	224	92	-178
Strata podatkowa możliwa do odliczenia			0	0
Aktywa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 361	1 000	0	0
Obciążenie/uznanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	-361	40

Kompensaty aktywów ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w sprawozdaniach z sytuacji finansowej na poziomie sprawozdań jednostkowych spółek zależnych.

	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 361	1 000
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	894	894
Saldo aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	467	106
Saldo rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0

NOTA NR 5
NALEŻNOŚCI I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek:	36 993	33 109
- część długoterminowa	535	0
- część krótkoterminowa	36 458	33 109
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych:	14 918	14 696
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	14 918	14 696
Przedpłaty:	581	0
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	254	581
Pozostałe należności:	5 421	5 664
- część długoterminowa		458
- część krótkoterminowa	5 421	5 206
Rozliczenia międzyokresowe czynne:	310	668
- część długoterminowa	82	78
- część krótkoterminowa	228	590
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu	1 091	1 116
Ujęcie w okresie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	217	60
Odwrócenie w okresie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	186	85
Wyjście z konsolidacji	163	0
Korekta z tytułu różnic kursowych z przeliczenia	0	0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	959	1 091
RAZEM	56 683	53 627

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
a) od jednostek powiązanych	14 918	14 876
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	14 918	14 696
- do 12 miesięcy	14 918	14 696
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- inne	0	180
b) należności od pozostałych jednostek	41 455	37 625
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	36 034	32 599
- do 12 miesięcy	35 499	32 599
- powyżej 12 miesięcy	535	0
- z tytułu sprzedaży składników niefinansowego majątku trwałego	4 059	2 245
- z tytułu podatków, dotacji, cel, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	615	1 619
- inne, zaliczki	747	1 162
Należności krótkoterminowe netto, razem	56 373	52 501
c) odpisy aktualizujące wartość należności	959	1 091
Należności krótkoterminowe brutto, razem	57 332	53 592

Na 31.12.2019 r. występują zabezpieczenia na należnościach - zastaw na należnościach, z wyłączeniem należności przelanych na rzecz ING Commercial Finance Polska SA.

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Stan na początek okresu	1 091	1 116
a) zwiększenia (z tytułu)	217	60
- dokonane odpisy aktualizujące	217	60
- korekta z tytułu różnic kursowych z tytułu przeliczenia	0	0
b) zmniejszenia (z tytułu)	349	85
- odwrócenie odpisów aktualizujących	186	85
- wyjście z konsolidacji ELZAB SOFT Sp. z o.o.	163	0
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	959	1 091

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE OD JEDNOSTEK POWIĄZANYCH	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
a) z tytułu dostaw i usług, w tym:	14 918	14 696
- od jednostek powiązanych	14 918	14 696
b) inne, w tym:	0	180
- od jednostek powiązanych	0	180
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych netto, razem	14 918	14 876
c) odpisy aktualizujące wartość należności od jednostek powiązanych	0	0
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych brutto, razem	14 918	14 876

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE BRUTTO (STRUKTURA WALUTOWA)	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
a) w walucie polskiej	42 596	38 937
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	14 736	14 655
b1. jednostka/waluta GBP	20	30
tys. zł	98	145
b2. jednostka/waluta EUR	3 196	3 249
tys. zł	13 610	13 972
b3. jednostka/waluta USD	125	75
tys. zł	477	283
b4. jednostka/waluta HUF	42 751	19 033
tys. zł	551	255
pozostałe waluty w tys. zł	0	0
Należności krótkoterminowe, razem	57 332	53 592

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (BRUTTO) - O POZOSTALYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY:	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
a) do 1 miesiąca	14 982	13 602
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	14 658	7 603
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	15 124	4 087
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	4 132	2 008
e) powyżej 1 roku	452	0
f) należności przeterminowane	6 622	23 331
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	55 970	50 631
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	959	1 091
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	55 011	49 540

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, PRZETERMINOWANE (BRUTTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE:	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
a) do 1 miesiąca	3 317	1 381
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	386	4 598
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	25	51
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 832	5 905
e) powyżej 1 roku	1 062	11 396
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	6 622	23 331
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	959	1 091
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	5 663	22 240

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Ubezpieczenia majątkowe	55	62
Pozostałe (głównie faktury kosztowe dotyczące kolejnych okresów)	173	528
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	228	590

DLUGOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Inne	82	78
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	82	78

NOTA NR 6
ZAPASY (tys.zł)

	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Materiały	16 807	16 733
Półprodukty i produkty w toku	5 341	5 013
Produkty gotowe	6 739	6 155
Towary	3 340	3 262
Zapasy, razem	32 227	31 163

STAN ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW NA 31.12.2019	Wartość brutto zapasów	Odpis aktualizujący	Wartość netto zapasów
Materiały	17 859	-1 052	16 807
Półprodukty i produkty w toku	5 591	-250	5 341
Produkty gotowe	7 362	-623	6 739
Towary	3 517	-177	3 340
Zapasy, razem	34 329	-2 102	32 227

STAN ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW NA 31.12.2018	Wartość brutto zapasów	Odpis aktualizujący	Wartość netto zapasów
Materiały	17 908	-1 175	16 733
Półprodukty i produkty w toku	5 298	-285	5 013
Produkty gotowe	6 448	-293	6 155
Towary	3 418	-156	3 262
Zapasy, razem	33 072	-1 909	31 163

STAN ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	1 909	1 585
Zwiększenia z tytułu	1 330	621
- utworzenie odpisu	1 330	621
- ostrożna wycena	0	0
Zmniejszenia z tytułu	1 137	297
- rozwiązanie odpisu	1 046	297
- odwrócenie ostrożnej wyceny z poprzedniego roku	0	0
- wyjście z konsolidacji	91	0
Różnice kursowe	0	0
Stan odpisów aktualizujących na koniec okresu	2 102	1 909

Na koniec 2019 r. występuje zabezpieczenie na zapasach - zastaw rejestrowy na zapasach (towary, wyroby gotowe i materiały) na rzecz ING BANK SŁĄSKI SA

NOTA NR 7
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Środki pieniężne w banku i w kasie	8 830	3 376
Inne środki pieniężne	0	0
Lokaty krótkoterminowe	0	0
Weksle kontrahentów handlowych	0	0
Razem brutto	8 830	3 376
Odpisy aktualizujące wartość weksli kontrahentów handlowych	0	0
Razem netto	8 830	3 376
w tym: Środki pieniężne na rachunku VAT	128	194
Kwota niewykorzystanego limitu kredytowego w rachunku bankowym	217	1 298

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w rachunku przepływów pieniężnych są zgodne z wielkościami bilansowymi. W nocie w osobnej pozycji wykazano środki pieniężne na rachunku VAT.

Nie wystąpiły transakcje niepieniężne wykazane w rachunku przepływów pieniężnych, które byłyby wyłączone z działalności inwestycyjnej i finansowej.

Nie wystąpiły przepływy pieniężne netto dotyczące działalności zaniechanej.

NOTA NR 8
AKTYWA TRWAŁE SKLASYFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY (tys. zł)

Nie dotyczy.

NOTA NR 9
KAPITAŁ PODSTAWOWY (tys. zł)

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe		7 955 460	10 819	wpłata gotówki	01.12.1992	01.01.1997
B	uprzywilejowane	co do głosu 1:5	36 470	50	wpłata gotówki	17.09.1997	17.09.1997
B	zwykłe		1 463 530	1 990	wpłata gotówki	17.09.1997	17.09.1997
C	zwykłe		3 060 000	4 162	wpłata gotówki	11.03.1998	01.01.1997
D	zwykłe		3 621 590	4 925	wpłata gotówki	22.09.2004	01.01.2004
Liczba akcji razem			16 137 050				
Kapitał zakładowy, razem				22 143			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,36 zł							

NOTA NR 10
AKCJE WŁASNE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Akcje własne nabyte w celu umorzenia	-1 743	-1 743
Akcje własne nabyte w celu odsprzedaży lub innym celu związanym z realizacją Strategii Spółki	-254	-254
Akcje własne	-1 997	-1 997

ELZAB SA - AKCJE WŁASNE	rok	ilość akcji	cena zakupu	wartość akcji w cenie zakupu	% kapitału zakładowego	% głosów na WZA	wartość nominalna nabytych akcji	wartość nabytych akcji
ELZAB SA - akcje własne nabyte w celu umorzenia	2008	405 662	4,91	1 990	2,51%	2,49%	552	1 997

NOTA NR 11

KAPITAŁY REZERWOWE, ZAPASOWE I KAPITAŁY Z AKTUALIZACJI WYCENY

(tys. zł)

Za okres od 01.01 do 31.12.2019

	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowany z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Razem
Saldo na początek okresu	57 103	612	57 715
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości	0	0	0
Saldo na początek okresu po korektach(po przekształceniu)	57 103	612	57 715
Nabycie Spółki zależnej	-2 576	0	-2 576
Saldo na koniec okresu	54 527	614	55 141

Za okres od 01.01 do 31.12.2018

	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowany z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Razem
Saldo na początek okresu	48 852	564	49 416
Saldo na początek okresu po korektach(po przekształceniu)	48 852	564	49 416
Zwiększenie z tytułu przeniesienia wyniku z ubiegłego roku jednostki dominującej	8 251	0	8 251
Przeniesienie na pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne		48	48
Saldo na koniec okresu	57 103	612	57 715

Kapitał tworzony z zysków może podlegać wypłacie w formie dywidendy.
ELZAB S.A. tworzy kapitał rezerwowy na skup akcji własnych.

NOTA NR 12

UDZIAŁY NIESPRAWUJĄCE KONTROLI

(tys. zł)

	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Udziały niesprawyjące kontroli na początek okresu	-1 070	-401
Udział w zyskach/stratach w ciągu roku	-340	-669
Nabycie Spółki zależnej	-411	0
Udziały niesprawyjące kontroli na koniec okresu	-1 821	-1 070

NOTA NR 13

REZERWY

(tys. zł)

Za okres od 01.01. do 31.12.2019

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na odpisy emerytalno- rentowe, niewykorzystane urlopy	Pozostałe świadczenia pracownicze (premie kwartalne i roczne)	Pozostałe rezerwy (w tym: rezerwa na fundusz promocyjno-reklamowy, inne)	Razem
Wartość na początek okresu, w tym:	493	671	1 401	1 506	4 071
-krótkoterminowe na początek okresu	493	195	1 401	1 506	3 595
-dlugoterminowe na początek okresu	0	476	0	0	476
Zwiększenia	2 199	86	4 077	4 049	10 411
-utworzone w okresie i zwiększenie istniejących	2 199	86	4 077	4 049	10 411
-nabyte w ramach połączeń jedn. gospodarczych	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	705	70	3 576	3 687	8 038
-wykorzystane w ciągu roku	705	70	3 576	3 687	8 038
-rozwiązane ale niewykorzystane		0	0	0	0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z przeliczenia		0	0	0	0
Wartość na koniec okresu w tym:	1 987	687	1 902	1 868	6 444
-krótkoterminowe na koniec okresu	1 987	234	1 902	1 868	5 991
-dlugoterminowe na koniec okresu	0	453	0	0	453

Główne pozycje rezerw są następujące:

A. Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują:

- rezerwę na niewykorzystane urlopy pracownicze w wielkości przewidywanych wynagrodzeń pracowników za ten urlop,
- rezerwę na odpisy emerytalno- rentowe, obliczane metodą uprawnień jednostkowych.

Wartość rezerwy na dane świadczenie zależy jest od ilości powstałych jednostek uprawnienia do świadczeń, pełnej ilości prognozowanego świadczenia, aktualnej podstawy wymiaru świadczenia, prognozowanego wzrostu minimalnego świadczenia, stopy dyskontowej oraz prawdopodobieństwa realizacji danego świadczenia. W obliczeniach pod uwagę brani są tylko bieżąco zatrudnieni pracownicy, którzy nie utracili uprawnienia do świadczeń.

- rezerwa na premię Zarządu - jest uznaniowa, zależna od decyzji RN, tworzona jest w wysokości zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą.
- rezerwa na premię kwartalną za 2019 r. pracowników

Ostatnia wycena bieżącej wartości zobowiązań wynikających ze świadczeń dotyczących odpisy emerytalno-rentowych dokonana była na dzień 31.12.2019 r. przez Spółkę.

B. Rezerwa na naprawy gwarancyjne - okres gwarancji udzielanej przez ELZAB S.A. nie przekracza 12 miesięcy, co powoduje, że zmiana wartości pieniądza w czasie nie ma istotnego wpływu na szacunek rezerw. Wartość rezerwy oszacowana jest w kwocie wynikającej z różnicy pomiędzy kwotą opłaty za serwis gwarancyjny od urządzeń sprzedanych w 2018 r. urządzeń objętych serwisem i obciążen dotyczących urządzeń sprzedanych i zainstalowanych u klienta końcowego.

C. Rezerwa na działania marketingowe - stanowi koszt promocji zorganizowanej w 2019 r., której realizacja nastąpi w 2020 r.

W dniu 24 lipca 2019 r. Spółce doręczono wezwanie Naczelnika Małopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego z dnia 19 lipca 2019 r. do złożenia wyjaśnień oraz do przekazaniu dokumentów w związku z kontrolą celno-skarbową prowadzoną w zakresie przestrzegania przez Spółkę przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych w zakresie opodatkowania dochodów osiągniętych w 2014 r. w związku z transakcją objęcia 52.125 udziałów o łącznej wartości 52.125.000 zł w kapitale zakładowym Comp Centrum Innowacji sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. W lutym 2020 r. do spółki wpłynęło pismo iż organ zakończył ocenę rozliczeń Spółki na etapie ustalenia, że zastosowała się ona do posiadanej przez Spółkę wcześniej wydanej na rzecz Spółki interpretacji w tożsamej sprawie, nie stwierdzając jednocześnie założeńi podatkowych.

NOTA NR 13

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek								stan na 31.12.2019	
Rodzaj kredytu/pożyczki	Nazwa banku/pożyczkodawca	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Kwota wg umowy w PLN	Zobowiązanie w walucie	Zobowiązanie w PLN
Umowa Wieloproduktowa/Kredyt inwestycyjny z dnia 27.08.2018	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	31.12.2022	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; zastaw rejestrowy na należnościach; zastaw rejestrowy na wykrawarce wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka na pierwszym miejscu KW wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego; cesja wierzytelności z umowy faktoringowej;	18 002	18 002	13 502	13 502
Umowa Wieloproduktowa/Kredyt nieodnawialny z dnia 27.08.2018	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	31.12.2022	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; zastaw rejestrowy na należnościach; zastaw rejestrowy na wykrawarce wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka na pierwszym miejscu KW wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego; cesja wierzytelności z umowy faktoringowej;	10 000	10 000	7 657	7 657
Umowa Wieloproduktowa/Finansowanie dostawców z dnia 27.08.2018+aneks	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	26.12.2022	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; zastaw rejestrowy na należnościach; zastaw rejestrowy na wykrawarce wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka na pierwszym miejscu KW wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego; cesja wierzytelności z umowy faktoringowej;	15 000	15 000	14 869	14 869
Umowa Wieloproduktowa/Finansowanie dostawców z dnia 27.08.2018+aneks	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	31.03.2020	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; zastaw rejestrowy na należnościach; zastaw rejestrowy na wykrawarce wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka na pierwszym miejscu KW wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego; cesja wierzytelności z umowy faktoringowej;	9 613	9 613	5 113	5 113
Kredyt w rachunku bieżącym z 29.12.2015 wraz z późniejszymi	Bank Millennium SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	28.02.2021	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	8 000	8 000	7 881	7 881
Umowa pożyczki 14.08.2014 wraz z późniejszymi aneksami	Wojewódzki Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	PLN	stopa redyskonta weksli plus marża nie mniej niż 3,50%	31.12.2020	Gwarancja bankowa	1 493	1 493	522	522
Kredyt w rachunku bieżącym z 06.07.2015 wraz z późniejszymi aneksami	mBank	PLN	WIBOR 10/N+ MARŻA BANKU	09.07.2020	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	6 000	6 000	5 902	5 902
Umowa pożyczki z 30.11.2017 r.	Comp SA	PLN	WIBOR 3M+marża	31.05.2020	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	4 000	4 000	4 454	4 454
Umowa pożyczki z 28.06.2018	Comp SA	PLN	WIBOR 3M+marża	31.01.2022	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	1 800	1 800	1 950	1 950
Umowa pożyczki z 29.11.2019	Comp SA	PLN	WIBOR 3M+marża	31.01.2022	umowa dato in solutum, rozliczenie zobowiązań pomiędzy ELZAB SA, COMP SA i CCI Sp. z o.o.	3 696	3 696	3 706	3 706
Umowa pożyczki z 29.06.2018	Comp SA	PLN	WIBOR 3M+marża	22.11.2020	konwersja zobowiązań wraz z odsetkami na pożyczkę. Brak zapisu w umowie o zabezpieczeniu pożyczki	13 407	13 407	13 486	13 486
Umowa pożyczki z 27.03.2018	Multis Sp. z o.o.	PLN	oprocentowanie stałe	30.06.2020	Zastaw rejestrowy na akcjach własnych 405 662; oświadczenie o poddaniu się egzekucji	1 500	1 500	1 200	1 200
Umowa z 16.03.2018 z późniejszymi aneksami, w tym: Aneks nr 5 z 16.01.2020 podwyższenie do 12 000 mln. zł	ING Commercial Finance Polska SA	PLN	odsetki WIBOR 1M + marża banku	15.03.2020	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków	7 000	7 000	6 916	6 916
pożyczka	MONEA V Sp. z o.o.	EUR	EURIBOR 1M + marża	31.12.2021	brak	150	639	150	720
Razem							100 150		87 878

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek								stan na 31.12.2018	
Rodzaj kredytu/pożyczki	Nazwa banku/pożyczkodawca	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Kwota wg umowy w PLN	Zobowiązanie w walucie	Zobowiązanie w PLN
Umowa Wieloproduktowa/Kredyt inwestycyjny z dnia 27.08.2018	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	31.12.2022	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; zastaw rejestrowy na należnościach; zastaw rejestrowy na wykrawarce wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka na pierwszym miejscu KW wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego; cesja wierzytelności z umowy faktoringowej;	18 002	18 002	18 002	18 002
Umowa Wieloproduktowa/Kredyt nieodnawialny z dnia 27.08.2018	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	31.12.2022	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; zastaw rejestrowy na należnościach; zastaw rejestrowy na wykrawarce wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka na pierwszym miejscu KW wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego; cesja wierzytelności z umowy faktoringowej;	10 000	10 000	10 000	10 000
Umowa Wieloproduktowa/Finansowanie dostawców z dnia 27.08.2018	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	31.08.2021	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; zastaw rejestrowy na należnościach; zastaw rejestrowy na wykrawarce wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka na pierwszym miejscu KW wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego; cesja wierzytelności z umowy faktoringowej;	20 000	20 000	9 303	9 303
Kredyt w rachunku bieżącym z 29.12.2015 wraz z późniejszymi aneksami	Bank Millennium SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	28.02.2019	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	8 000	8 000	7 271	7 271
Umowa pożyczki 14.08.2014 wraz z późniejszymi aneksami	Wojewódzki Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	PLN	stopa redyskonta weksli plus marża nie mniej niż 3,50%	30.09.2019	Gwarancja bankowa	1 493	1 493	522	522
Kredyt w rachunku bieżącym z 06.07.2015 wraz z późniejszymi aneksami	mBank	PLN	WIBOR 10/N+ MARŻA BANKU	04.07.2019	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	6 000	6 000	5 431	5 431
Umowa pożyczki z 30.11.2017 r.	Comp SA	PLN	WIBOR 3M+marża	31.05.2020	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	4 000	4 000	4 234	4 234
Umowa pożyczki z 28.06.2018	Comp SA	PLN	WIBOR 3M+marża	31.12.2019	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	1 800	1 800	1 851	1 851
Umowa pożyczki z 29.06.2018	Comp SA	PLN	WIBOR 3M+marża	31.01.2022	konwersja zobowiązań wraz z odsetkami na pożyczkę. Brak zapisu w umowie o zabezpieczeniu pożyczki	19 647	19 647	20 196	20 196
Umowa pożyczki z 27.03.2018	Multis Sp. z o.o.	PLN	oprocentowanie stałe	30.11.2018	Zastaw rejestrowy na akcjach własnych 405 662; oświadczenie o poddaniu się egzekucji	2 000	2 000	1 500	1 500
Umowa faktoringu z 16.03.2018	ING Commercial Finance Polska SA	PLN	odsetki WIBOR 1M + marża banku	15.03.2019	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków	4 000	4 000	1 949	1 949
pożyczka	MONEA V Sp. z o.o.	EUR	EURIBOR 1M + marża	26.09.2019	brak	150	645	150	657
Razem							95 587		80 916

NOTA NR 14a

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE (LEASING) * (tys. zł)

LEASING FINANSOWY U KORZYSTAJĄCEGO	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
1. Łączna kwota przyszłych opłat leasingowych na dzień bilansowy	3 242	2 615
2. Wartość bieżąca opłat leasingowych płatnych w każdym z poniższych okresów, w tym:	3 179	2 491
- do 1 roku	1 651	929
- powyżej roku	1 505	1 463
- powyżej 3 do 5 lat		99
- powyżej 5 lat	0	0
3. Kwota odsetek w roku bieżącym	74	87
4. Kwota odsetek do końca umów leasingu	63	124

*) Instrumenty finansowe wycenione po zamortyzowanym koszcie

W łącznej kwocie przyszłych opłat leasingowych znajduje się, poza typowym leasingiem, również wartość przyszłych opłat z tytułu korzystania z najmowanych na potrzeby ELZAB SA nieruchomości oraz ruchomości w postaci maszyn.

Wynika to z tego, że od 2019 r. MSSF 16 istotnie zmienił koncepcję rozpatrywania umów pod kątem konieczności ujawnienia transakcji: zarówno leasingu jak i najmu w bilansie leasingobiorcy/najmującego, czyli zawsze kiedy przynosi się prawo do korzystania z aktywa na określony czas, w zamian za opłatę.

Zobowiązanie finansowe z tytułu leasingu finansowego wg stanu na 31.12.2019 r. wyniosło 1 750 tys. zł natomiast zobowiązanie z tytułu najmu (ruchomości i nieruchomości) zamknęło się kwotą 1 429 tys. zł

Do wyliczenia zobowiązania finansowego z tytułu najmu przyjęto następujące założenia:

- jeżeli umowa najmu zawarta była na czas nieokreślony, z możliwością wypowiedzenia, przyjęto okres 3 lat leasingu.
 - w przypadku nieruchomości do przeliczenia umów zastosowano stopę dyskontowa 3,25 %
 - przypadku wynajmu maszyn i urządzeń, zastosowano stopę dyskontową podobną do przyjmowanych w umowach leasingowych
- Leasingiem objęte są środki transportu, urządzenia produkcyjne oraz wyposażenie magazynów, wynajmowane nieruchomości oraz ruchomości. Również umowy leasingowe/najem. Wartość netto tych środków trwałych na 31.12.2019 r. wynosi 4 673 tys. zł

Ważniejsze postanowienia umów leasingowych:

- W okresie obowiązywania umowy Finansujący jest uprawniony do dokonywania proporcjonalnych zmian wysokości wynagrodzenia z tytułu zmiany stawek podatków, opłat skarbowych lub innych podatków publicznych.

- O ile ELZAB S.A. nie rozwiąże wcześniej umowy oraz pod warunkiem wykonania zobowiązań wynikających z umowy Spółka ma prawo do nabycia pojazdów za cenę sprzedaży odpowiadającą założonej wartości końcowej.

- Umowy mogą zostać rozwiązane zarówno przez finansującego (z powodów określonych w umowie) jak i przez korzystającego (bez podania powodów). Rozwiązanie umów wiąże się z zapłatą przez korzystającego kwot należności określonych w umowie.

- Korzystający będzie niezwłocznie zawiadamiał Finansującego o wszelkich zdarzeniach i okolicznościach, które mogą mieć wpływ na jego zdolność wykonywania zobowiązań na podstawie niniejszej Umowy, w tym przez pogorszenie się jego sytuacji majątkowej.

NOTA NR 15

ZOBOWIĄZANIA I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek:	9 748	21 912
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	9 748	21 912
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych:	1 130	5 195
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	1 130	5 195
Przedpłaty:	0	0
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	0	0
Pozostałe zobowiązania:	3 226	1 633
- część długoterminowa	28	28
- część krótkoterminowa	3 198	1 605
Rozliczenia międzyokresowe bierne:	47	66
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	47	66
Rozliczenia międzyokresowe przychodów:	661	852
- część długoterminowa	292	353
- część krótkoterminowa	369	499
RAZEM	14 812	29 658

KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA BEZ ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
a) wobec jednostek powiązanych	1 130	5 400
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	1 130	5 195
- do 12 miesięcy	1 130	5 195
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- pozostałe	0	205
b) wobec pozostałych jednostek	12 946	23 312
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	9 748	21 912
- do 12 miesięcy	9 610	21 912
- powyżej 12 miesięcy	138	0
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	3 141	970
- z tytułu wynagrodzeń	25	16
- inne:	32	414
Krótkoterminowe zobowiązania, razem	14 076	28 712

KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA BEZ ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH (STRUKTURA WALUTOWA)	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
a) w walucie polskiej	12 697	24 049
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	1 379	4 663
b1. jednostka/waluta EUR	123	314
tys. zł	523	1 351
b2. jednostka/waluta USD	222	868
tys. zł	844	3 265
b3. jednostka/waluta GBP	2	10
tys. zł	12	47
b3. jednostka/waluta HUF	34	-
tys. zł	-	-
pozostałe waluty w tys. zł	0	0
Krótkoterminowe zobowiązania, razem	14 076	28 712

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
a) bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	47	66
- krótkoterminowe (wg tytułów)	47	66
- koszty badania sprawozdania finansowego	47	66
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	661	852
- długoterminowe (wg tytułów)	292	353
- dotacja	292	353
- krótkoterminowe (wg tytułów)	369	499
- pozostałe	369	499
Rozliczenia międzyokresowe, razem	708	918

Kwota zobowiązań warunkowych:

- wg stanu na 31.12.2019 r.:

- zabezpieczenie wekslowe umów leasingu operacyjnego (bilansowo leasing finansowy) zawartych z ING Lease (Polska) Sp. z o.o. w Warszawie na finansowanie zakupu urządzeń produkcyjnych i nieprodukcyjnych oraz samochodów. Łączna wartość przedmiotu leasingu stanowiła 4 162 tys. zł
 - zabezpieczenie wekslowe umowy kredytu w rachunku bieżącym Millennium S.A. – limit kredytu wynosi 8 000 tys. zł, mBank SA – limit kredytu wynosi 6 000 tys. zł, ING Commercial Finance Polska SA. – limit kredytu wynosi 5 100 tys. zł. Zobowiązanie warunkowe z tytułu limitów zabezpieczeń pod gwarancje bankowe ING S.A – kwota zobowiązania 535 tys. zł.

- wg stanu na 31.12.2018 r.:

- zabezpieczenie wekslowe umów leasingu operacyjnego (bilansowo leasing finansowy) zawartych z ING Lease (Polska) Sp. z o.o. w Warszawie na finansowanie zakupu urządzeń produkcyjnych i nieprodukcyjnych oraz samochodów. Łączna wartość przedmiotu leasingu stanowiła 4 007 tys. zł
 - zabezpieczenie wekslowe umowy kredytu w rachunku bieżącym Millennium S.A. – limit kredytu wynosi 8 000 tys. zł, mBank SA – limit kredytu wynosi 6 000 tys. zł, ING Commercial Finance Polska SA. – limit kredytu wynosi 4 000 tys. zł. Zobowiązanie warunkowe z tytułu limitów zabezpieczeń pod gwarancje bankowe ING S.A – kwota zobowiązania 747 tys. zł.

Aktywa warunkowe:

Zabezpieczeniem pożyczki w wysokości 150 tys. euro udzielonej przez ELZAB S.A. osobie fizycznej jest zastaw rejestrowy na przysługujących tej osobie wszystkich udziałach MONEA V Sp. z o.o. do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 300 tys. euro, oraz poręczenie do 300 tys. euro udzielone przez spółkę MONEA V Sp. z o.o. osobie fizycznej, a także zastaw rejestrowy na udziałach stanowiących 33% kapitału zakładowego ELZAB HELLAS SPV Sp. o.o., jakie MONEA V Sp. z o.o. posiada w ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o. do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 300 tys. euro.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

NOTA NR 16

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA RZECZOWA)	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Przychody ze sprzedaży wyrobów	99 998	72 040
Przychody ze sprzedaży usług	5 628	10 523
Przychody ze sprzedaży materiałów	2 542	3 407
Przychody ze sprzedaży towarów	17 015	18 051
Razem	125 183	104 021
- w tym: przychody od jednostek powiązanych	3 727	7 342

Grupa ELZAB nie posiadała klientów do których sprzedaż zrealizowana przekroczyła 10 %

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA TERYTORIALNA)	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Przychody ze sprzedaży na terytorium RP	117 577	91 871
% udział w sprzedaży ogółem	93,9%	88,3%
Przychody ze sprzedaży na rynku zagranicznym	7 606	12 150
% udział w sprzedaży ogółem	6,1%	11,7%
Razem	125 183	104 021

Przychody i wyniki segmentów branżowych

Grupa ELZAB realizuje przychody ze sprzedaży w jednym segmencie branżowym urządzeń elektronicznych, który obejmuje urządzenia fiskalne i niefiskalne, będące wyrobami własnej produkcji oraz towary zakupione w celu dalszej odsprzedaży. Przychody osiągane z pozostałej sprzedaży tj. ze sprzedaży materiałów stanowią uzupełnienie głównej oferty Grupy. Świadczone usługi w zakresie serwisu gwarancyjnego, pogwarancyjnego, szkoleniowe i instalacyjne są ściśle związane z ofertą handlową Grupy.

Ponieważ w odniesieniu do większości czynników określonych w definicji segmentu spełnione jest kryterium podobieństwa i obszary działalności Spółki nie spełniają warunków, aby zostały uznane za segmenty sprawozdawcze zgodnie z MSSF 8, nie zachodzi potrzeba wydzielenia segmentów branżowych i geograficznych różniących się poziomem ryzyka i zwrotu poniesionych nakładów. W związku z powyższym nie dokonuje się podziału wartości bilansowych w zakresie aktywów i pasywów, ponieważ uczestniczą one w generowaniu wyniku finansowego w jednym segmencie branży elektronicznej. Asortyment oferowany do sprzedaży charakteryzuje się podobnym procesem produkcyjnym, zastosowanymi metodami dystrybucji i świadczenia usług oraz jest przeznaczony do określonego kręgu odbiorców. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba dokonywania podziału wartości bilansowych w zakresie aktywów i pasywów, ponieważ uczestniczą one w generowaniu wyniku finansowego w jednym segmencie branży elektronicznej. Obecnie sprzedaż prowadzona jest przez biura handlowe w Warszawie, Wrocławiu i w Suchym Lesie. Sprzedaż wspomaganą jest przez regionalnych menedżerów sprzedaży obsługujących różne regiony kraju.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i marży brutto segmentu branżowego za okres 2019 r. oraz za okres porównywalny 2018 r. z wyszczególnieniem sprzętu elektronicznego własnej produkcji i usług oraz towarów i materiałów.

Dla celów zarządczych następuje raportowanie osiąganej marży brutto na poszczególnych asortymentach lub grupach asortymentowych w każdym podmiocie zależnym wchodzącym w skład Grupy Kapitałowej ELZAB.

Nazwa podmiotu/ 2019	Sprzęt elektroniczny własnej produkcji oraz usługi łącznie z usługami serwisowymi	Towary (sprzęt elektroniczny) oraz materiały i akcesoria	RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY
ELZAB S.A.	85,5%	14%	100%
- przychody	106 253	17 998	124 251
ELZAB SOFT Sp. z o.o.	99,4%	0,6%	100%
- przychody	1 080	6	1 086
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	100,0%	0,0%	100%
- przychody	50	0	50
ELZAB HELLAS S.A.	14,6%	85,4%	100%
- przychody	374	2 191	2 565
WARTOŚĆ PRZYCHODÓW do zewnętrznych klientów	84,4%	15,6%	100%
- przychody	105 626	19 557	125 183
Marża brutto na sprzedaży osiągnięta w 2019 r.	32 702	2 469	35 171

Nazwa podmiotu/ 2018	Sprzęt elektroniczny własnej produkcji oraz usługi łącznie z usługami serwisowymi	Towary (sprzęt elektroniczny) oraz materiały i akcesoria	RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY
ELZAB S.A.	81,9%	18%	100%
- przychody	84 290	18 688	102 978
ELZAB SOFT Sp. z o.o.	89,8%	10,2%	100%
- przychody	818	93	911
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	100,0%	0,0%	100%
- przychody	141	0	141
ELZAB HELLAS S.A.	2,5%	97,5%	100%
- przychody	74	2 911	2 985
WARTOŚĆ PRZYCHODÓW do zewnętrznych klientów	79,4%	20,6%	100%
- przychody	82 563	21 458	104 021
Marża brutto na sprzedaży osiągnięta w 2018 r.	22 607	2 603	25 210

NOTA NR 17

KOSZTY RODZAJOWE I W UKŁADZIE KALKULACYJNYM (tys. zł)

RODZAJ PONIESIONYCH KOSZTÓW	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Amortyzacja środków trwałych	3 634	2 927
Amortyzacja wartości niematerialnych	2 694	2 078
Koszty świadczeń pracowniczych	30 170	27 792
Zużycie materiałów i energii	39 878	31 918
Koszty usług obcych	26 323	20 890
Koszty podatków i opłat	1 255	1 314
Pozostałe koszty (w tym: wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej)	841	651
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku oraz koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	-5 754	-2 927
Razem	99 041	84 643

KOSZTY W UKŁADZIE KALKULACYJNYM	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Koszty sprzedaży	11 867	10 082
Koszty ogólnego zarządu	14 910	14 817
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	72 264	59 744
Razem	99 041	84 643
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	16 509	18 493
Wynik aktualizacji zapasów wyrobów	660	212
Wynik aktualizacji zapasów towarów i materiałów	579	362
Wynik aktualizacji należności	31	-19
Razem koszt własny sprzedaży	116 820	103 691

KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Koszty wynagrodzeń	24 691	23 053
Koszty ubezpieczeń społecznych	4 335	4 028
Koszty świadczeń wynikających z przepisów BHP	256	250
Koszty z tytułu szkoleń pracowników i podnoszenia kwalifikacji	322	236
Koszty świadczeń emerytalnych i rentowych	47	12
Inne świadczenia na rzecz pracowników	477	443
Rezerwy na świadczenia pracownicze	42	-230
Razem	30 170	27 792

NOTA NR 18

POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY (tys. zł)

POZOSTAŁE PRZYCHODY	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Przychody z dzierżaw majątku trwałego	479	487
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	0	1 330
Pozostałe	565	259
RAZEM	1 044	2 076
w tym: przychody niepieniężne z tytułu wymiany towarów lub usług	0	0

POZOSTAŁE KOSZTY	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Koszty zaniechanej pracy rozwojowej	3	37
Koszty likwidacji majątku	119	0
Koszty egzekucyjne, sądowe i procesowe	18	5
Koszty dzierżawionych powierzchni	196	186
Korekta umowy leasingu	0	1 330
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	3	0
Pozostałe	96	182
RAZEM	435	1 740

NOTA NR 19

PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE (tys. zł)

PRZYCHODY FINANSOWE	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Przychody z tytułu odsetek	805	861
Odwrocenie odpisów aktualizujących odsetki od należności	34	50
Zyski z tytułu różnic kursowych	0	211
Wycena zawartych transakcji forward	0	9
Pozostałe (zarachowane prowizje, naliczone odsetki od obligacji i pożyczek, nieterminowych zapłat)	79	4
RAZEM	918	1 135

KOSZTY FINANSOWE	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Koszty odsetek, w tym dotyczące:	4 044	3 471
- kredytów bankowych	1 898	1 479
- pożyczek	188	941
- umów leasingu finansowego	139	87
- emisja obligacji wypłacone	0	102
- pozostałych odsetek	1 819	862
Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego (prowinizje)	233	877
Straty z tytułu różnic kursowych	249	0
Wycena zawartych transakcji forward	1	0
Odpisy aktualizujące odsetki od należności głównych	34	54
Koszt sprzedanych akcji własnych	0	94
Strata na sprzedaży udziałów *)	2 816	0
inne	26	0
RAZEM	7 403	4 496

*) STRATA NA SPRZEDAŻY JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Wartość sprzedanych udziałów	0	0
Cena sprzedaży udziałów	2 816	0
Wynik na sprzedaży udziałów ELZAB SOFT Sp. z o.o.	2 816	0

NOTA NR 20

PODATEK DOCHODOWY (tys. zł)

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	1 110	-3 334
Zysk/strata przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	0	0
Różnice pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	9 569	4 602
a/ wyłączenia przychodów nie podlegających opodatkowaniu	-2 114	467
b/ dodanie kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodu	12 503	3 982
c/ odliczenie darowizny	-10	0
d/ ulga na innowacje	-705	153
e/ odliczenie straty z lat poprzednich	-105	0
f/ wyłączenie z podstawy opodatkowania straty brutto	0	0
Podstawa opodatkowania	10 679	1 268
Obciążenie podatkowe według zastosowanej stawki podatkowej	2 029	241
Obciążenie/uznanie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	2 029	241

PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Zmniejszenie z tytułu utworzenia aktywów i rozwiązania rezerw na przejściowe różnice	-2 661	-1 932
Zwiększenie z tytułu odpisania aktywów i utworzenia rezerw na przejściowe różnice	2 300	1 972
Podatek dochodowy odroczony, razem	-361	40

GLÓWNE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA/UZNANIA PODATKOWEGO W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Bieżący podatek dochodowy	2 029	241
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	2 029	241
Odroczony podatek dochodowy	-361	40
- obciążenie/uznanie z tytułu podatku odroczonego dotyczące powstania i odwracania się różnic przejściowych	-361	40
- obciążenie/uznanie z tytułu podatku odroczonego dotyczące zmian stawek podatkowych	0	0
Obciążenie/uznanie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat, w tym:	1 668	281
- przypisane działalności kontynuowanej	1 668	281
- przypisane działalności zaniechanej	0	0

NOTA NR 21

DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA (tys. zł)

W 2019 r. Grupa ELZAB nie zaniechała żadnej działalności i nie planuje zaniechać żadnej działalności w roku kolejnym.

NOTA NR 22

ZYSK NA AKCJĘ**DANE DOTYCZĄCE WYNIKU FINANSOWEGO ORAZ AKCJI, KTÓRE POSŁUŻYŁY DO WYLICZENIA PODSTAWOWEGO I ROZWODNIENEGO ZYSKU NA JEDNĄ AKCJĘ**

	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
Zysk/strata netto z działalności kontynuowanej	-218	-2 946
Zysk/strata na działalności zaniechanej	0	0
Zysk/strata netto	-218	-2 946
Liczba wszystkich akcji	16 137 050	16 137 050
Liczba akcji własnych	405 662	405 662
Liczba akcji skorygowana o akcje własne	15 731 388	15 731 388

Spółka nie posiada żadnych instrumentów powodujących rozwodnienie kapitału zakładowego.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku/straty netto przypadającej na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku, z wyłączeniem akcji zwykłych nabytych przez Spółkę i wykazywanych jako akcje własne.

Wyliczenie zysku/straty na akcję znajduje się pod Sprawozdaniem z Całkowitych Dochodów

NOTA NR 23

TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

Szczegółowe informacje o transakcjach między Grupą a pozostałymi stronami powiązanyimi przedstawiono poniżej.

W 2019 r. i w 2018 r. wystąpiły następujące transakcje z podmiotami powiązanyimi:

Transakcje handlowe

Sprzedaż Grupy ELZAB do	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
COMP S.A.	1 229	1 358
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	7	-25
JNI Limited	0	4 618
MICRA METRIPOND KFT	2 491	1 342
ENIGMA SYSTEMY OCHRONY INFORMACJI Sp. z o.o.	0	0
INSOFT Sp. z o.o.	0	1
PAYTEL S.A.	-	18
CLOU Sp. z o.o.	0	30
razem	3 727	7 342

Nie wystąpiły transakcje sprzedaży, które odbiegałyby od warunków powszechnie stosowanych dla umów sprzedaży.

Transakcje handlowe

Zakupy Grupy ELZAB od	Za okres od 01.01 do 31.12.2019	Za okres od 01.01 do 31.12.2018
COMP S.A.	8 599	11 067
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	0	3
INSOFT Sp. z o.o.	117	20
PAYTEL S.A.	-	11
MICRA METRIPOND KFT	10	2
CLOU Sp. z o.o.	329	360
razem	9 055	11 463

Należności

Stan należności brutto Grupy ELZAB od	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
COMP S.A.	206	168
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	1 875	1 867
JNI Limited	12 286	12 406
MICRA METRIPOND KFT	551	255
Stan należności brutto Grupy ELZAB od podmiotów powiązanych	14 918	14 696
Odpisy aktualizujące należności	0	0
Stan należności netto Grupy ELZAB od podmiotów powiązanych	14 918	14 696

Stan należności z tytułu objętych obligacji, z naliczonymi odsetkami	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	0	16 790
razem	0	16 790

Zobowiązania

Stan zobowiązań Grupy ELZAB wobec	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
COMP S.A.	780	4 990
CLOU Sp. z o.o.	306	148
INSOFT Sp. z o.o.	44	57
razem	1 130	5 195

Zobowiązania Grupy ELZAB wobec jednostek powiązanych z tytułu zaciągniętych pożyczek	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
COMP S.A.	23 596	26 281
razem	23 596	26 281

Pozostałe przychody	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o. odsetki od obligacji	709	664
razem	709	664

Pozostałe koszty	Na dzień 31.12.2019	Na dzień 31.12.2018
COMP S.A. odsetki od pożyczki i nieterminowych zapłat	1 723	1 625
razem	1 723	1 625

NOTA NR 24

ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

W dniu 16.01.2020 r., Spółka ELZAB zawarła z ING Commercial Finance Polska S.A., Aneks nr 5 do umowy z dnia 16.03.2018 r., o świadczenie usług faktoringu, w ramach której faktor nabywa, ewidencjonuje, inkasuje i rozlicza wierzytelności dotyczące sprzedaży towarów i usług przysługujących ELZAB S.A. Na podstawie zawartego Aneksu nastąpiło podwyższenie limitu zaangażowania z kwoty 7 mln do kwoty 12 mln zł. W pozostałym zakresie warunki umowy o świadczenie usług faktoringu nie uległy zmianie. Warunki finansowe umowy nie odbiegają od warunków charakterystycznych dla tego rodzaju transakcji na rynku.

WPLYW ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ KORONAWIRUSA COVID-19 NA DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI

Spółka ELZAB S.A. dokonała analizy wybranych czynników, które mogłyby mieć potencjalny wpływ na sytuację Spółki.

W związku z tym, że sytuacja w Polsce i na świecie jest bardzo dynamiczna i nie ma na tą chwilę wiedzy jak długo może wprowadzony stosownym rozporządzeniem przez Ministra Zdrowia stan zagrożenia epidemicznego w Polsce oraz jakie będą dalekoosiężne skutki jego wprowadzenia, Spółka nie jest w stanie oszacować potencjalnych skutków wpływu epidemii związanej z koronawirusem SARS-CoV-2 oraz COVID-19 na wyniki Spółki. ELZAB S.A. dokłada wszelkich starań, aby wpływ otaczającej sytuacji na zobowiązania wobec klientów był jak najmniejszy. Wraz z rozwojem sytuacji i uzyskiwaniem informacji, które pozwolą na oszacowanie wpływu tego ryzyka ELZAB S.A. będzie informować odrębnymi raportami bieżącymi lub zawrze stosowne informacje w śródrocznych raportach okresowych, jeżeli ten czynnik ryzyka będzie wpływał na ocenę sytuacji i wyników finansowych ELZAB S.A.

NOTA NR 25

PODSTAWOWE RYZYKA I ZAGROŻENIA W DZIAŁALNOŚCI GRUPY ELZAB

Celem strategicznym Grupy ELZAB jest wzrost wartości Grupy dla akcjonariuszy, realizowany poprzez wzrost wyników finansowych, czego podstawowym elementem jest wzrost sprzedaży w kraju i na rynkach zagranicznych. Istnieje ryzyko wystąpienia czynników niezależnych, które wpłyną na efekty realizacji tej strategii, w szczególności: spadek popytu na wyroby, perturbacje w zdobywaniu rynków zagranicznych, intensyfikacja konkurencji na rynkach, gdzie Grupa ELZAB operuje lub zamierza operować, osłabienie koniunktury w gospodarce.

W 2019 r., podobnie jak w latach poprzednich, Grupa ELZAB działała na konkurencyjnym rynku. Źródłem konkurencji są lokalni producenci oraz importerzy urządzeń z zagranicy. Konkurencja na rynku wymusza konieczność podległościom działaniom promocyjno-marketingowym, które obniżają uzyskiwaną marżę, co może być zauważalne w osiągniętych przez Grupę wynikach.

W ELZAB S.A. głównymi dostawcami materiałów, podzespołów do produkcji kas fiskalnych oraz towarów i materiałów handlowych są dostawcy krajowi w 87% i dostawcy zagraniczni w 13%.

Czterech największych dostawców (powyżej 5% dostaw materiałów i towarów w dostawach ogółem) spośród firm krajowych stanowi łącznie 54% dostaw ogółem.

Żaden dostawca spośród firm zagranicznych nie przekracza 5% dostaw ogółem. Największym dostawcą podzespołów do produkcji w 2019 r. była Spółka Fideltronik Poland Sp. o.o. (23% dostaw materiałów i towarów ogółem). Zakupy netto od tej spółki przekroczyły 10% przychodów ze sprzedaży podmiotu dominującego.

Zakup materiałów do produkcji oraz towarów i materiałów handlowych za waluty obce stwarza ryzyko wzrostu kosztów w przypadku osłabienia złotego. Ryzyko kursowe jest trudne do oszacowania w związku z nieprzewidywalnością zmian kursów walut. Ponadto, przy części dostaw, zmiany kursów walut nie przekładają się wzrost na wyniki Grupy, z uwagi na zakupy materiałów z importu od dostawców krajowych.

Specyfiką rynku fiskalnego w Polsce jest jego sezonowość. W zakresie podstawowych produktów ELZAB S.A. jakim są urządzenia fiskalne sezonowość jest związana z wejściem w życie rozporządzeń Ministra Finansów nakładających obowiązek instalacji urządzeń fiskalnych na nowe grupy podatników.

Pod koniec 2014 r. w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4.11.2014 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących zobowiązującego najpóźniej od 1.03.2015 r. do rejestrowania sprzedaży przy pomocy kas fiskalnych określonych grup podatników, zwolnionych wcześniej z tego obowiązku, niezależnie od obrotu, nastąpił wzrost sprzedaży kas małych na rynek polski. Poprzednie decyzje wynikające z Rozporządzeń, które stymulowały popyt to: - w 2013 r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z 29 listopada 2012 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących. W I kwartale 2013 r. obowiązkiem rejestracji sprzedaży za pomocą urządzenia fiskalnego zostali objęci podatnicy, którzy w 2012 r. zrealizowali obroty na rzecz osób fizycznych o wartości wyższej niż 20 tys. zł (do tamtej pory było 40 tys. zł). Obowiązkiem rejestracji sprzedaży zostały objęte również m.in. szkoły nauki jazdy; - w 2011 r., kiedy obowiązkiem rejestracji obrotów, od dnia 1 maja 2011 r., objęto nowe, istotne grupy podatników - lekarzy i prawników. Od 2020 r. obowiązują w Polsce nowa organizacja rejestracji sprzedaży na kasach fiskalnych. Zgodnie z zmianami ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo o miarach jak również zmianą odpowiednich aktów wykonawczych w postaci rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące i rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących, została wdrożona fiskalizacja online oznaczająca, że każda kasa fiskalna jest wyposażona w interfejs komunikacyjny do przekazywania na bieżąco danych o transakcjach do serwerów Centralnego Repozytorium Kas prowadzonego przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w Ministerstwie Finansów. Wdrożenie koncepcji wymaga stopniowej etapowej wymiany wszystkich pracujących obecnie kas fiskalnych (liczbę kas szacuje się na 1,6 mln sztuk) na nowe modele, wyposażone w funkcje spełniające wymogi techniczne nowego rozporządzenia. Przewiduje się przy tym obowiązek współpracy każdego urządzenia fiskalnego z terminalem płatniczym, co ma wspierać ideę płatności elektronicznych i ograniczać obrót gotówkowy. Docelowo zmiany mają uszczelnić system fiskalny i systematycznie eliminować źródła powstawania szarej strefy.

Zjawisko sezonowości sprzedaży nie jest istotne w przypadku rynku odtworzeniowego.

Nie bez znaczenia na sytuację finansową ELZAB S.A. będzie miała sytuacja gospodarcza kraju.

Wielkość przychodów ze sprzedaży Spółki jest uzależniona od faktu, w jakim stopniu sytuacja gospodarcza w kraju wpłynie na aktywność klientów ELZAB S.A.

Ryzyka finansowe

Działalność prowadzona przez Grupę ELZAB narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego.

Zarządzanie ryzykiem ma na celu minimalizować potencjalne niekorzystne wpływy tych ryzyk na wynik finansowy Grupy.

Do czynników ryzyka finansowego, na które w mniejszym lub większym stopniu jest narażona działalność Grupy ELZAB należą:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko rynkowe, na które składają się: ryzyko cenowe, ryzyko zmiany stopy procentowej oraz ryzyko zmiany kursu walut.

Głównymi instrumentami finansowym, z których korzysta Grupa ELZAB są kredyty bankowe (krótko- i długoterminowe) oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Ryzyko rynkowe

Spółki Grupy ELZAB nie są narażone na istotne ryzyko z tytułu udziału w obrocie papierami wartościowymi na aktywnym rynku.

Grupa ELZAB posiada również aktywa finansowe, na które składają się głównie należności z tytułu dostaw oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Kategorie i klasy instrumentów finansowych przedstawiają poniższe tabele:

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Aktywa finansowe		
Należności własne	56 119	51 920
Pożyczki udzielone	2 672	657
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8 830	3 376
Investycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazane wg kosztu zamortyzowanego	0	0

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu 105 133 112 119

Wartość godziwa powyższych aktywów i zobowiązań nie odbiega od ich wartości bilansowej.

Pożyczki udzielone i należności własne nie zawierają: należności podatkowych, zaliczek na dostawy, rozliczeń międzyokresowych czynnych.

Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu nie zawierają: zobowiązań podatkowych, otrzymanych zaliczek na dostawy.

Mając na uwadze charakter i specyficzne cechy przedstawionych powyżej kategorii instrumentów finansowych, w ramach poszczególnych grup wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

POŻYCZKI UDZIELONE I NALEŻNOŚCI WŁASNE	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Należności od jednostek powiązanych (Nota 5)	14 918	14 876
Należności od pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 5)- handlowe	35 780	32 018
Należności od pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 5)- pozostałe	1 362	2 781
Udzielone pożyczki (Nota 5)	2 672	657
Razem	54 732	50 332
Wpływ danej kategorii na wynik okresu:		
zmiana odpisu na należności oraz spisane należności odniesione w wynik okresu	31	-19
zmiana odpisu na pożyczki odniesiona w wynik okresu	0	0
odsetki naliczone od pożyczki udzielonej, odniesione w wynik okresu	1	202
przychody z tytułu odsetek od należności	36	46

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (Nota 14)	87 878	80 916
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji i inne zobowiązania finansowe	3	391
Zobowiązania handlowe wobec jednostek powiązanych (Nota 15)	1 130	5 195
Zobowiązania pozostałe wobec jednostek powiązanych (Nota 15)	0	205
Zobowiązania handlowe wobec pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 15)	9 748	21 912
Zobowiązania inne wobec pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 15)	3 198	1 400
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego (Nota 14a)	3 179	2 491
Razem	105 136	112 510
Wpływ danej kategorii na wynik okresu:		
odsetki od kredytu i pożyczek odniesione w wynik okresu	2 086	2 420
odsetki od wyemitowanych obligacji, odniesione w wynik okresu	0	102
odsetki od leasingu, odniesione w wynik okresu	139	87

Ryzyko kredytowe

Poniższa tabela przedstawia maksymalne ryzyko kredytowe, na które narażona jest Grupa ELZAB.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Udziały w jednostkach stowarzyszonych	50 082	51 079
Udziały w pozostałych jednostkach	206	207
Należności	55 758	50 882
Pożyczka	3 392	657
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, bez lokat i środków pieniężnych w kasie	8 672	3 084
Inne instrumenty finansowe - lokaty i obligacje, weksle	-720	16 790
Razem	117 390	122 699

Udziały w jednostkach zależnych

Spółka zależna, w ramach sprawowanej przez ELZAB S.A. kontroli, zobowiązana jest do comiesięcznej prezentacji swoich wyników finansowych oraz do przeprowadzania analizy odchyleń pomiędzy planowanymi a osiągniętymi wynikami. ELZAB S.A. na bieżąco ocenia sytuację finansową i podstawowe wskaźniki podmiotu zależnego.

Należności

ELZAB S.A. wobec swoich kontrahentów stosuje zasady polityki kredytowej polegającej na przydzieleniu każdemu klientowi odpowiedniego limitu kredytu kupieckiego uzależnionego od wysokości rocznych zakupów brutto, terminowości spłat należności oraz sytuacji finansowej odbiorcy. W roku 2013 zostały zmieniane terminy płatności, które liczone są od daty wystawienia faktury (30, 60 lub terminy pośrednie np.45 dni).W sporadycznych sytuacjach przyznawany jest termin płatności 90 dni, liczony od daty wystawienia faktury. Stan należności jest monitorowany na bieżąco. ELZAB S.A. konsekwentnie traktuje odbiorców nieregulujących płatności w terminie.

W przypadku nie wywiązywania się z ustalonych warunków płatności przy realizacji kolejnych zamówień następuje zmiana warunków na przedpłatę, płatność gotówką lub blokada dostaw do klienta.

Konsekwentne stosowanie powyższych procedur zwiększa gwarancję zawierania transakcji z wiarygodnymi kontrahentami.

Dodatkowo, w ramach prowadzonej polityki kredytowej, ELZAB S.A. korzysta z wywiadowni gospodarczych w celu weryfikacji nowych klientów, którym ma zostać przydzielony odroczonej termin płatności.

ELZAB SOFT Sp. z o.o. dla normalnego toku sprzedaży stosuje dla swoich odbiorców 14 i 30 dniowe terminy płatności od daty wystawienia faktury.

ELZAB HELLAS SA stosuje dla swoich odbiorców następujące warunki: sprzedaż za gotówkę lub od 30 do 120 dni od daty wystawienia faktury.

Koncentracja należności

W Grupie Kapitałowej ELZAB nie występuje znaczna koncentracja należności.

W związku z tym Grupa jest w niewielkim stopniu narażona na utratę płynności.

Wiekowanie należności oraz należności w podziale wg terminów płatności obrazują noty objaśniające do bilansu.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Polityka Spółki zakłada bieżące bilansowanie wpływów i wydatków pieniężnych w celu generowania, w skali każdego miesiąca, nadwyżki środków pieniężnych z działalności operacyjnej. Ubytek gotówki jest dopuszczalny. W ostatnim okresie Spółka finansowała się kredytem w rachunku bieżącym, factoringiem, kredytem pod finansowanie dostawców oraz otrzymanymi pożyczkami. Spółka dokonuje codziennie analizy wpływów i wydatków w stosunku do prognozy ustalonej na dany miesiąc. Elzab S.A. ma możliwość korzystania z kredytu w rachunku bankowym do kwoty 14 000 tys. zł wg stanu na koniec 2019 r. W lutym 2020 r. Spółka podpisała aneks z Bankiem Millennium na mocy, którego zmniejszono dostępny limit z 8 000 tys. zł do 6 000 tys. zł. Obecnie spółka ma dostępne kredyty w rachunku bieżącym do wysokości 12 000 tys. zł.

Ryzyko płynności

Grupa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Ryzyko płynności wynika z niedopasowania kwot i terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

W opinii Zarządu podmiotu dominującego ryzyko występuje z uwagi na następujące czynniki:

- możliwość wystąpienia opóźnień płatniczych (z perspektywy należności jak i zobowiązań);
- możliwość zmian w harmonogramie fiskalizacji grup podatkowych;
- możliwość utrudnionego dostępu do finansowania zewnętrznego;
- możliwość połamania kowenatów bankowych w posiadanych umowach kredytowych;

W opinii Zarządu, Grupa w sposób adekwatny monitoruje występowanie powyższych czynników, co pozwala na odpowiednie zminimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Spółkę. Spółka jest w stałym kontakcie zarówno ze swoimi kontrahentami, jak i z instytucjami finansowymi zapewniającymi finansowanie. Spółka stale monitoruje przebieg procesów legislacyjnych nad fiskalizacją i obecnie nie znajduje przesłanki mogących świadczyć o możliwej zmianie harmonogramu tej fiskalizacji. Prowadzona jest także bieżąca analiza zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia.

Poniższe zestawienia przedstawiają analizę wymagalności zobowiązań finansowych wg pozostałego okresu do upływu umownego terminu zapadalności od dnia bilansowego.

31.12.2019	Wartość bieżąca	Do 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe	101 797	81 741	20 033	23	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	3 179	1 651	1 505	23	
Kredyty bankowe, w tym w rachunku bieżącym, pożyczki	87 878	69 350	18 528		
Zobowiązania z tytułu objęcia udziałów w COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	-				
Zobowiązania z tytułu dostaw	10 740	10 740			
Zobowiązania finansowe - instrumenty pochodne	0				
<hr/>					
31.12.2018	Wartość bieżąca	Do 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe	110 992	62 342	48 551	99	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 491	929	1 463	99	
Kredyty bankowe, w tym w rachunku bieżącym, pożyczki	80 916	33 828	47 088		
Zobowiązania z tytułu objęcia udziałów w COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	478	478			
Zobowiązania z tytułu dostaw	27 107	27 107			
Zobowiązania finansowe - instrumenty pochodne	0	0			

Ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności ponosi zarząd, który opracował odpowiedni system służący do zarządzania krótko-, średnio- i długoterminowymi wymogami dotyczącymi finansowania i zarządzania płynnością. Wg oceny Spółki stan środków pieniężnych, środki dostępne w ramach linii kredytowej oraz prognoza w zakresie generowania gotówki z działalności operacyjnej będą wystarczające do obsługi zobowiązań, w tym także kredytów łącznie z odsetkami i prowizjami bankowymi.

Nota nr 13 podaje szczegółowe informacje dotyczące wykorzystania linii kredytowych, którymi Grupa dysponuje jako narzędziami redukcji ryzyka płynności w 2019 r., podobnie jak w 2018 r. nie wystąpiły zdarzenia nietypowe i inne czynniki mające wpływ na sytuację finansową firmy ELZAB S.A.

W latach poprzednich i częściowo w 2019 r. Spółka ELZAB S.A. poczyniła inwestycje oraz zakupy materiałów produkcyjnych pod nową fiskalizację tzw. Online. W związku z przesuwającym się terminem wejścia w życie nowelizacji ustawy VAT oraz z uwagi na zamrożone środki pieniężne w postaci stanów magazynowych i należności występowały przejściowe problemy z obsługą zobowiązań handlowych.

Począwszy od początku II kwartału 2019 r., w związku ze zwiększoną sprzedażą nowych onlinowych urządzeń fiskalnych oraz częściowym upłynieniem stanów magazynowych sytuacja uległa poprawie. Spółka zawarła też umowę konwersji zobowiązań handlowych wobec COMP SA na pożyczkę, co pozwoliło uwolnić środki pieniężne na obsługę pozostałych zobowiązań. Spółka terminowo reguluje zobowiązania finansowe wobec banków oraz zobowiązania wobec Urzędów i ZUS. Kwota przeterminowanych zobowiązań uległa znacznemu zmniejszeniu.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej w związku z częściowym finansowaniem swojej działalności kredytami bankowymi, wycelowanymi obligacjami oraz leasingiem.

Poniższa tabela obrazuje profil podatności Grupy ELZAB na ryzyko zmiany stóp procentowych oraz ich wpływ na wynik finansowy przy założeniu, że stopy % ulegną zmianie o 1%.

Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty bankowe i pożyczki	87 878	80 916
Obligacje	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	3 179	2 491
Wpływ zmiany stóp procentowych na wynik finansowy		
zwiększenie o 1%	-911	-834
zmniejszenie o 1%	911	834

Ryzyko kursowe

Grupa ELZAB narażona jest na ryzyko kursowe, ponieważ część transakcji sprzedaży i zakupu zawieranych jest w walutach obcych. Biorąc pod uwagę niski procent udziału sprzedaży w walutach obcych do sprzedaży ogółem, ryzyko to jest niewielkie. Ryzyko walutowe jest większe w przypadku dostaw zagranicznych oraz krajowych, kupowanych przez pośredników ale pochodzących z zagranicy, gdzie ceny krajowe ustalane są w odniesieniu do cen walutowych.

W 2019 r. podmioty Grupy ELZAB dokonywały zabezpieczenia ryzyka kursowego poprzez zawieranie transakcji terminowych forward. Na 31.12.2019 r. wystąpiły następujące otwarte transakcje terminowe forward.

data zawarcia transakcji	waluta	ilość	kurs realizacji	termin realizacji	wycena na dz.bilansowy	przyszłe wydatki/wpływy
20-12-2019	HUF/PLN	15 055 287,00	1,287	21-01-2020	193	194
20-12-2019	HUF/PLN	15 421 530,00	1,2878	10-02-2020	198	199
				razem	392	392

Kurs HUF: dotyczy ceny za 100 HUF

Poniższe zestawienia przedstawiają profil podatności na ryzyko zmiany kursów walutowych w podziale wg walut (w tys.):

31.12.2019	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie HUF	W walucie GBP
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności w walucie po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2019	14 736	13 610	477	551	98
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	737	681	24	28	5
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	1 474	1 361	48	55	10
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	-737	-681	-24	-28	-5
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	-1 474	-1 361	-48	-55	-10
31.12.2019	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie HUF	W walucie GBP
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w walucie po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2019	1 379	523	844	0	12
Zobowiązania z tytułu pożyczki w walucie (bez odsetek po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2019)	0	0			
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	-69	-26	-42	0	-1
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	-138	-52	-84	0	-1
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	69	26	42	0	1
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	138	52	84	0	1
Ekspozycja bilansowa Grupy ELZAB na ryzyko kursowe	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie HUF	W walucie GBP
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	668	654	-18	28	4
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	1 336	1 309	-37	55	9
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	-668	-654	18	-28	-4
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	-1 336	-1 309	37	-55	-9

31.12.2018	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie GBP	Pozostałe waluty
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności w walucie po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2018	14 655	3 249	75	19 033	30
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	733	699	14	13	7
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	1 466	1 397	28	26	15
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	-733	-699	-14	-13	-7
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	-1 466	-1 397	-28	-26	-15
31.12.2018	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie GBP	Pozostałe waluty
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w walucie po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2017	4 663	314	868	0	10
Zobowiązania z tytułu pożyczki w walucie (bez odsetek po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2017)	0	0	0	0	0
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	-233	-68	-163	0	-2
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	-466	-135	-327	0	-5
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	233	68	163	0	2
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	466	135	327	0	5
Ekspozycja bilansowa Grupy ELZAB na ryzyko kursowe	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie GBP	Pozostałe waluty
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	500	631	-149	13	5
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	999	1 262	-298	26	10
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	-500	-631	149	-13	-5
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	-999	-1 262	298	-26	-10

W związku z realizacją sprzedaży i zakupów w walutach obcych zmiany kursów walut mogą mieć wpływ na wynik finansowy poprzez wartość zużycia materiałowego oraz poprzez sprzedaż realizowaną w walutach obcych oraz poprzez realizację zapłat w walutach obcych.

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Grupy ELZAB do kontynuowania działalności, tak aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz utrzymywanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Grupa ELZAB monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik zadłużenia oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (kredyty, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako sumę kapitału własnego oraz zadłużenia netto.

Wskaźnik zadłużenia wynosi odpowiednio:	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania ogółem, bez rezerw	105 164	112 538
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz krótkoterminowe aktywa finansowe, bez środków finansowych o ograniczonej możliwości dysponowania	10 782	4 033
Razem zadłużenie netto	94 382	108 505
Kapitał własny ogółem	82 524	83 446
Kapitał ogółem	176 906	191 951
Wskaźnik zadłużenia %	53,35	56,53

Podpisy Członków Zarządu

20.03.2020 r. Krzysztof Urbanowicz Prezes Zarządu

20.03.2020 r. Jerzy Poplawski Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

20.03.2020 r. Mirosława Kuczera Główny Księgowy